252

Priesterbroederschap St. Pius X

Informatieblad

januari - februari 2011

verschijnt tweemaandelijks. Afgiftekantoor Brussel V. Erkenning: P 206540 v.u. Pater Benoît Wailliez

De aanslag in de chaldeeuws-katholieke kathedraal van Bagdad heeft plaatsgevonden eind van oktober 2010. Voor vele mensen is dat al verleden tijd. Waarom zou men zich een wereld waarin het menselijk leven niet veel waarde heeft, zorgen maken over een vijftigtal mensen meer of minder op aarde? Deze christenen – onze broeders in het geloof – zijn afgemaakt in een kerk, tijdens een mis, om hun gehechtheid aan Onze Heer Jezus Christus. De twee priesters zijn als eersten doodgeschoten. Wat zou men nog meer kunnen gaan doen om de rest van de christenen van deze landen die zijn overspoeld door de Islam, te vernederen, te vervolgen en uit te roeien…

De kersttijd herinnert ons eraan, dat Onze Heer een teken van tegenspraak is. Gehoorzaamd (écouter Belgisch-Frans: gehoorzamen) door sommigen, verworpen door anderen. En de geschiedenis van de Kerk is altijd slechts de voortzetting van de geschiedenis van de goddelijke Verlosser.

Ontvangen door de herders en de Wijzen uit het Oosten - alle maatschappelijke standen, alle etnische oorsprongen zijn vertegenwoordigd – wordt Hij vervolgd door Herodes die hemel en aarde beweegt om Hem te doden. En dan zijn er "de zijnen"; "en de zijnen hebben Hem niet ontvangen" (Joh. 1, 11). De massa van de onverschilligen.

Omdat zij, bewust of niet, niet met Christus zijn, stellen zij zich tegen Christus. Zij leven hun eigen leven, "ver van het aanschijn van de Heer" (I Thess. 1, 9), en hebben alleen hun tegenwoordig welzijn op het oog. Toen wij in september jl. onze bedevaart naar Banneux maakten, was het weer tamelijk guur. Toch ontmoetten twee groepen elkaar op de Waalse wegen: pelgrims en wandelaars. Hebt u nooit mensen gezien, die jogden, op zondagmorgen, terwijl u zich haastte om niet (al) te laat te komen in de Mis? Als het erom gaat, zich bezig te houden met zijn lichamelijke gezondheid, is men bereid weer en wind te trotseren, vroeg op te staan als dat nodig is, enz. Maar wanneer de ziel verstikt door gebrek aan gebed, geest van geloof en van liefde, dan is men vaak veel te zwak om te reageren, zelfs veel te ziek om zich er rekenschap van te geven, dat men moet reageren…

"Ten overstaan van het Kind in de kribbe zijn er zijn gelovigen, zijn vervolgers, en de menigte onverschilligen."

Ten overstaan van het Kind in de kribbe zijn er dus zijn gelovigen, zijn vervolgers, en de menigte onverschilligen.

Van Bethlehem naar Jeruzalem heeft Onze Heer een hard leven geleid: Hij belooft ons geen gemakkelijker leven. Hij belooft ons zelfs de vervolging! Het is aan ons, achter Hem aan te lopen, Hem dikwijls in de gedachte te hebben om Hem trouw te blijven, ondanks het slechte weer van het leven. Het is aan ons trouw te blijven aan de Kerk en aan de Priesterbroederschap (die tot de kerk behoort), de hemel te bedanken "voor de weldaden van God" (Mgr. Fellay): de instructies en de sacramenten die de priesters ons geven.

Laat ons, terwijl de zielen sterven van honger en de Priesterbroederschap zich over heel de wereld inzet, tevreden en dankbaar zijn voor alle genaden waarmee wij hier in België, in Nederland en, sinds kort, ook in Luxemburg, worden overladen.

Brief aan vrienden en weldoeners

nr. 77 - herfst 2010

Beste Vrienden en Weldoeners,

Veertig jaar geleden, op 1 november 1970, tekende Mgr. François Charrière, bisschop van Lausanne, Genève en Fribourg, het oprichtingsdecreet van de Priesterbroederschap Sint Pius X. Wie zou toen gedacht hebben, dat wij deze veertig jaren zouden moeten doormaken zoals wij het gedaan hebben? Want het geheel van gebeurtenissen, dat onze vereniging sinds deze datum heeft meegemaakt, gaat ieder voorstellingsvermogen te boven. Om te beginnen met de onrechtvaardige opheffing die haar vijf jaar later trof…

Kardinaal Oddi vatte de reden van deze situatie samen door te zeggen, dat Mgr. Lefebvre had gehandeld uit een te grote liefde voor de Kerk! Tamelijk verrassend argument om een indrukwekkende opeenvolging van veroordelingen uit te leggen. Wat vaststaat, is dat onze vereniging een uniek bestaan heeft gekend in de annalen van de kerkgeschiedenis.

De wijding van vier bisschoppen heeft zeker de controverse versterkt, waarin de Priesterbroederschap, bijna vanaf het begin van haar stichting, verwikkeld is geweest. En toch blijft deze controverse personen treffen, die van harte alle principes willen bewaren die de katholieke Kerk het kostbaarst zijn. Zij beroemen zich op de titel van gelovigen en zijn zo gehecht aan deze wezenlijke elementen, dat zij de kwalificatie van traditionalisten hebben verdiend. Zij hebben een afschuw van twist, van ondermijning en van revolutie en, ondanks dat, lijken zij vanaf het begin rebellen, protesteerders in open tegenstand met het gezag, een gezag dat zij verklaren eerlijk te willen erkennen en waartegen zij zich niettemin sterk verzetten.

Ja, de tegenspraken die wij ontmoet hebben tijdens onze kleine geschiedenis, doen ons met een ontroerde verbazing de woorden van Sint Paulus herhalen, waarmee hij de beproevingen beschrijft, die hijzelf toen doormaakte: "In eer en in schande, in kwade en goede faam; als bedriegers, toch zijn we oprecht, als onbekenden, toch overal bekend, als stervenden, en zie, toch zijn we in leven, als getuchtigden, en toch niet gedood; als treurenden, toch steeds verheugd, als armen, en velen maken we rijk; als bezitlozen, toch bezitten we alles." (2 Corinthiërs 6, 8-10).

Maar we kunnen nog verder gaan in deze gedachte, vooral als we zien dat we juist gestraft zijn om onze gehoorzaamheid, vooral om onze gehechtheid aan de waarheden, die door de Kerk van altijd zijn verklaard en om ons verzet tegen de dwalingen, die door haar veroordeeld zijn. Dat heeft ons zoveel verwensingen gekost van de kant van degenen, die vandaag gezag hebben in de Kerk. Zozeer, dat sommigen ons vandaag nog beschouwen of verklaren als schismatici. Terwijl wij slechts de blijde boodschap van het Heil willen brengen, worden onze pogingen en onze initiatieven door velen als gevaarlijk beschouwd; onze kleinste actie leidt tot totaal overmatige reacties. Zou men grotere voorzorgen nemen als men zich moest verdedigen tegen de duivel?! Wij dragen werkelijk in ons dat teken, dat door de profeet Simeon aangekondigd is aan de Allerheiligste Maagd Maria, het teken van tegenspraak van Onze Heer. Zelfs als dat veel lijden in onze harten inhoudt, veel miskenning, ondanks alles verheugen wij ons deel te hebben aan het lijden van Onze Heer en aan de prachtige zaligheid, de laatste die door de H. Mattheus vermeld wordt: "Zalig zijt gij, als men u om Mijnentwil beschimpt en vervolgt, en vals beschuldigt van allerlei kwaad. Verheug en verblijd u, want groot is uw loon in de hemel" (Mattheus 5, 11-12).

Al deze elementen herinneren ons eraan, dat de Kerk op aarde de naam "strijdend" draagt, want zij moet altijd strijden. Het doel dat Onze Heer haar heeft toegekend en dat erin bestaat, de zielen te redden, niet wordt behaald zonder strijd, een wezenlijk geestelijke, maar heel reële, strijd, die hier en daar tijdelijke, min of meer opvallende, terugslagen kent. Onze Heer Jezus Christus heeft een definitieve strijd gevoerd tegen de duivel,

om hem die arme zielen te ontrukken, die in zijn macht op de wereld komen, met de vlek van de erfzonde. Deze strijd is die van alle eeuwen; als men dat vergeet, veroordeelt men zich ertoe, echt niets te begrijpen van de grote geschiedenis van de mensen. Wat ons betreft, wij dragen alle dagen de merktekens van deze strijd, en dat is de gelegenheid voor een grote blijdschap. De geestelijke schrijvers hebben de beproeving altijd voor een goed teken gehouden en zelfs voor een teken van uitverkiezing. Omdat men tegenwoordig alles doet om deze fundamentele waarheden van de geestelijke strijd te vergeten en zelfs te ontkennen, zijn wij gelukkig, naar ons kleine deel bij te dragen om een dergelijke waarheid levend te houden in ons lichaam.

Niet dat wij niet verlangen naar de vrede, die op zijn tijd zal komen, volgens het welbehagen van de goddelijke Voorzienigheid, waarop wij in niets willen vooruitlopen.

Daarin volgen wij van nabij de weg die onze vereerde stichter Mgr. Marcel Lefebvre ons heeft aangegeven, een verlichte weg te midden van de duisternis van de verschrikkelijkste beproeving die een katholiek kan overkomen: zich bevinden in een situatie van tegenspraak met de autoriteiten in Rome en zelfs met de Stedehouder van Christus. Deze veertig jaren zijn zo vervuld van lessen die laten zien hoe juist het beeld van Mgr. Lefebvre was, het beeld van het Concilie, van de oorzaken van de crisis, van het verval van het priesterschap, van de achteruitgang van de leer, van de nooit gekende sympathie van de Kerk voor de wereld en de andere godsdiensten, van het liberalisme. Maar ook het beeld van de redmiddelen die toegepast moeten worden, die berusten zowel op de trouw aan de leer als aan de eeuwenlange discipline van de Kerk. Werkelijk, wij hoeven niets te verzinnen!

De middelen, door Onze Heer aan zijn Kerk gegeven, zijn altijd even vruchtbaar, en zij zullen dat altijd zijn, want zij komen van God onze Schepper en Verlosser; het geloof en de genade overtreffen alle omstandigheden van tijd en plaats, alle bijkomstigheden, want zij overtreffen wezenlijk de

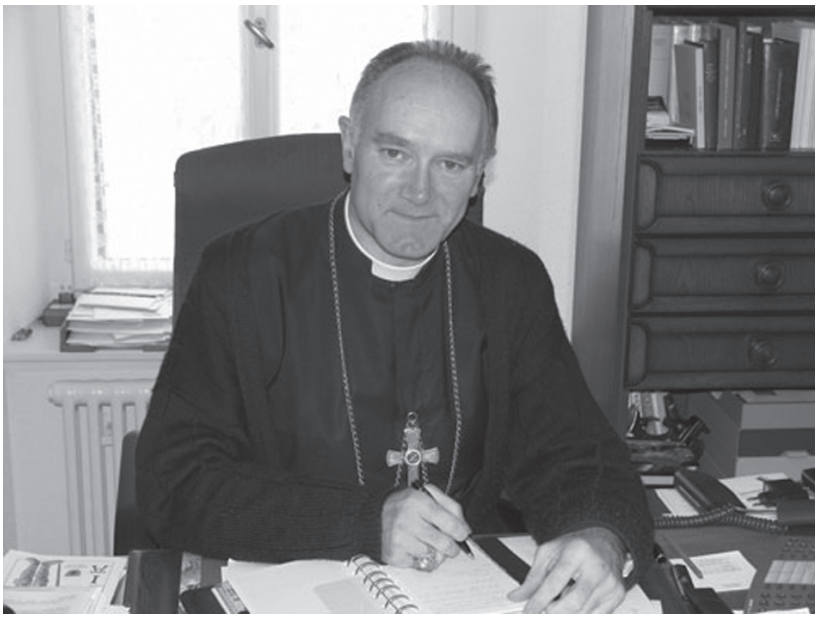

menselijke natuur, zijn capaciteiten, zijn verwachtingen. Deze middelen zijn zuiver bovennatuurlijk.

Daarom is de weg van Mgr. Lefebvre altijd actueel. Wat hij dertig, veertig jaar geleden zei, is vandaag nog volkomen steekhoudend. Dat verplicht ons tot een heel grote dankzegging tot God, dat Hij aan ons – evenals aan de hele Kerk – zulk een bisschop heeft gegeven. Het lijdt geen enkele twijfel dat, als men in de Kerk zijn kostbare adviezen volgde, heel het mystiek Lichaam het beter zou maken en weldra uit deze crisis zou komen. Maar gezien wat er gebeurt in de Kerk, zelfs als er hier en daar sprankjes hoop verschijnen, moet men wel vaststellen, dat het schip, in zijn geheel, zijn koers, begonnen sinds Vaticanum II, voortzet – zeker een beetje vertraagd met Benedictus XVI, maar nauwelijks meer dan een vrije val afgeremd door een parachute.

*

Onder de lessen die Mgr. Lefebvre ons heeft nagelaten, zouden wij er twee willen accentueren, die hij nauw met elkaar verbond.

De eerste gaat over **het koningschap van Onze Heer Jezus Christus over de maatschappij**, anders gezegd de titel en het recht van Onze Heer Jezus Christus, waarlijk God, Schepper van de hele wereld, voor wie en door wie alles is geschapen (vgl. Col. 1) en waarlijk mens. "*Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde*": dit woord komt direct uit zijn goddelijke mond tot ons. Dit koningschap brengt goed tot uitdrukking dat, zelfs als de eerste zending van Jezus Christus het heil van de mensen is, zij in niets zijn andere voorrechten wegneemt, die Hij gebruikt ten dienste van dit eerste doel. Hoeveel gemakkelijker is het voor de zielen om hun heil te bereiken als de burgermaatschappij, doordrongen van de principes die het christelijk recht haar ingeeft, op hen deze heilzame invloed uitoefent door wetten in overeenstemming met het natuurlijk recht en de eeuwige wet! We hoeven niet veel na te denken om de weldaden gewaar te worden, die de wereldlijke maatschappij kan brengen, en zou moeten brengen, aan de mensen die haar vormen en die God heeft geschapen voor een bovennatuurlijk doel. Monseigneur heeft deze kwestie samengevat in een kernachtige zin: "omdat de heerschappij van Onze Heer Jezus Christus niet meer in het centrum van de zorgen en de activiteiten staat van hen die onze *meerderen* zijn, hebben zij de zin voor God en voor het priesterschap verloren." Heel sterke, en buitengewoon diepe, zin, die goed het drama van de Kerk in onze tijd tot uitdrukking brengt. Door zich aanhoudend te willen aan-

passen aan de wereld, heeft men het wezenlijke uit het oog verloren, God. En ook hem die door God uitgekozen is om de mensen tot Hem te brengen, de priester.

Paulus VI zei al, aan het eind van het Concilie, dat de Kerk meer dan ieder andere instelling ook de eredienst van de Mens heeft. Johannes Paulus II sprak van het antropocentrisme (de opvatting over de mens als middelpunt van de schepping)van de Kerk. Deze paar voorbeelden tonen duidelijk het afglijden dat tot stand is gekomen sinds Vaticanum II: de nieuwe zorg van de Kerk is de mens. Terwijl dat vroeger was – en dat voor altijd moet zijn, want er kan geen ander doel zijn – de eer van God, onscheidbaar van het heil. God dienen, Hem eren, Hem verheerlijken, dat is de reden van bestaan van de mensen, en bij gevolg die van de Kerk! Door het beloop van de wereld te volgen, is het alsof men God had vergeten tot in zijn Tempel, door er de eredienst van de mens voor in de plaats te stellen.

Laten de gezagdragers van de Kerk God, Onze Heer weer zijn plaats geven in de wereld en het herstel van de Kerk zal als door een wonder plaatshebben! Het gaat er zeker niet om, alles te vermengen, de katholieke leer heeft altijd erkend, dat de Kerk en de burgermaatschappij twee volledige, onderscheiden, maatschappijen zijn, die ieder hun doel en hun eigen middelen hebben. Maar dat sluit God niet uit, noch van de ene noch van de andere.

De liberale en socialistische wereld wil zich bevrijden van het juk van God, er is niets funester voor het menselijk schepsel. De tegenwoordige situatie van de wereld, die haar drang naar onafhankelijkheid ten opzichte van zijn Schepper nooit zo ver gedreven zal hebben als vandaag, toont elke dag het erbarmelijk resultaat van haar dwaze plannen. Overal de instabiliteit, de angst. Wat voorzien immers de bestuurders voor de komende jaren? En de financiers, en de economen?

"Als het ogenblik niet is gekomen voor Jezus Christus, om te regeren, dan is het ogenblik niet gekomen voor de regeringen om stand te houden" (kardinaal Pie). Alle dingen, en niet alleen de bovennatuurlijke, nemen hun vaste vorm aan in Hem. Een wereld zonder God is onzinnig. Zij wordt absurd. Het gemeenschappelijk doel van alle schepselen is, en zal altijd blijven, God. Daarom is het beste middel om te komen tot een ware vrede en voorspoed in deze wereld, Hem die haar heeft gemaakt te eerbiedigen en zich aan Hem te onderwerpen.

Daaraan moet de Kerk de wereld van vandaag herinneren, en **hier treedt de priester op**, wiens zending Mgr. Lefebvre ons in herinnering brengt. Dat is de tweede les, nauw verbonden met de eerste.

De vervallen wereld, evenals de vervallen menselijke natuur, kan haar volkomenheid niet vinden buiten Hem die gezonden is door de Vader. Zelfs als de zending van Onze Heer wezenlijk bovennatuurlijk is - omdat zij het heil van de mensen aangaat, hun redding, hun zuivering van de zonde door middel van het voldoening gevende Kruisoffer -, richt zij zich toch tot de mensen die tegelijk bestemd zijn voor dit bovennatuurlijk doel en lid zijn van de menselijke en burgermaatschappij. Wanneer zij zich heiligen, brengen zij dus noodzakelijk de grootste weldaad aan de menselijke maatschappij. Er is geen enkele plaats voor de tegenstand of de tegenspraak in het heilsplan; maar integendeel de hoogste harmonie is de meest wenselijke, waarbij ieder op zijn plaats en in zijn rangorde blijft.

"Wij volgen van nabij de weg die onze vereerde stichter Mgr. Marcel Lefebvre ons heeft aangegeven."

Zo zal de priester, helemaal gewijd aan het voortbestaan van het offer van Onze Heer Soeverein Priester, zal aan God de eredienst en de hulde brengen die Hem toekomen, en zal tegelijkertijd aan de mensen de weldaden van God brengen. De wereld heeft altijd deze bemiddeling nodig gehad, en zij is altijd het werk van de priester geweest, die, als *alter Christus (als tweede Christus)*, een centrale rol speelt in de toekomst van de mensen.

"Alles herstellen in Christus" zou niet een keuze tussen andere kunnen zijn, maar wel degelijk een noodzaak die voortvloeit uit de natuur van de dingen, van hun toestand van geschapen wezens. Het maakt niet uit, dat de moderne maatschappij zich ontoegankelijk toont voor een dergelijk redenering! Laat zij haar dromen najagen, het ontwaken eruit zal des te pijnlijker zijn! Maar meer dan ooit heeft de Kerk iets te zeggen tegen de wereld. En dat zal altijd hetzelfde zijn.

De gebeurtenissen van deze laatste jaren tonen een zekere beweging van terugkeer, nog tamelijk licht tot nu toe, maar toch heel reëel. Ongetwijfeld kan de Priesterbroederschap St. Pius X er een tamelijk belangrijke bijdrage aan leveren. Maar het blijft heel moeilijk iets meer concreets te voorspellen in de verhoudingen met Rome.

*

Ten slotte willen wij ons mariaal offensief voortzetten, de noodzaak bekrachtigen van de toewijding aan het Onbevlekt Hart van Maria en met onze gebedscampagne doorgaan. Bestormen wij de zetel van de genadetroon van Onze Lieve Vrouw maken; door het grote aantal van de rozen van onze rozenhoedjes moeten wij haar onze hulde brengen, we moeten doorgaan met ons verzoek en onze smeekbede krachtiger maken: dat haar Onbevlekt en smartvol Hart zal willen triomferen! Dat zij zich verwaardigt deze gezegende tijd te bespoedigen.

Beste vrienden en weldoeners, wij vergeten u niet in onze dagelijkse gebeden en dankzeggingen. Moge God u honderdvoudig uw edelmoedigheid vergoeden, vooral met eeuwige genaden, en moge Hij u rijkelijk zegenen.

Menzingen, 1ste zondag van de Advent, 28 november 2010

+Bernard Fellay

De filosofie van Johannes Paulus II[1]

Marcel de Corte (1905-1994)

Terwijl de filosofie van de laatste pausen die voorafgegaan zijn aan Johannes XXIII, Paulus VI, Johannes Paulus I en Johannes Paulus II, gemakkelijk te begrijpen was, en haar aristotelische en thomistische bronnen zich gemakkelijk lieten aantonen, ondanks enkele aanpassingen in de woordkeus aan de smaak van de tijd, is het rationele instrument, waarvan de vier laatste pausen gebruik maken (…) zeker niet eenvoudig te ontdekken.

De reden ervan is eenvoudig en men moet haar onmiddellijk noemen: Rome heeft sinds twee of drie decennia afgezien van de filosofie van het gezond verstand, van de filosofie van het natuurlijk redeneren van het menselijk verstand dat zich spontaan richt naar het zijn, het reële, en het met duidelijkheid onderscheidt van het nietzijn, de illusie.

Het voornaamste principe dat het verstand van de mens leidt – wat is bestaat, wat niet is bestaat niet-, zonder welke leiding het nutteloos is te redeneren, zowel in het domein van de natuur als in dat van de genade, heeft plaatsgemaakt voor het principe van de inspiratie, van de aspiratie, van het verlangen dat een bepaalde zaak bestaat en, door de beweging die ons mee voert, dat zij werkelijk kan bestaan in de feiten. De filosofie van voor het Concilie is realistisch en objectief, de filosofie die het Concilie heeft gevoed en die zich heeft verbreid in de ineengestorte Kerk is idealistisch en subjectief. Haar vertrekpunt wordt niet meer gevormd door de reële doelen die de natuur en de genade ons gelasten na te streven, maar door het menselijk subject vastgelegd als principe en als doel van al onze daden. Anders gezegd, de Kerk, heeft in haar hoogste instanties en haar intelligentsia, sinds Vaticanum II en ruim daarvoor bij een deel van haar theologen en haar filosofen, van wie de modernisten en Maurice Blondel de leiders waren, de theologie en de filosofie die gedurende eeuwen de hare waren, prijsgegeven.

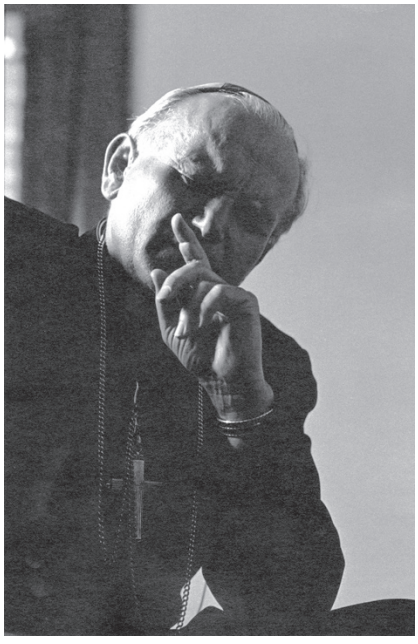

Karl Wojtyla in 1976

Dat was al zichtbaar bij Johannes XXIII, een geest die zo weinig mogelijk gericht was op filosofische speculaties, en wiens fameuze uitroep, geslaakt aan het begin van het Concilie: "Geen banvloeken meer, geen excommunicaties voortaan!" de deur openzette voor alle radeloze persoonlijke opvattingen die Rome bestookten met hun dringende eisen, die zich geen zorg maakten om de objectiviteit van het geloof. Zijn goedigheid en, om het precies te zeggen, zijn zwakheid hebben de Kerk doen afglijden van een helling waarlangs het niet gemakkelijk zal zijn, weer boven te komen. Dat was nog meer het geval bij Paulus VI wiens utopistische geest tot doel had, de wereld te veranderen in een werelddemocratie waarin alle mensen, zich ieder individueel verwezenlijkend (als in het stemhokje van de verkiezingen), broeders zouden worden in de vrijheid en de gelijkheid. Deze paus heeft, met de beste bedoelingen van de wereld, in de traditionele Kerk, bezitster van de onveranderlijke Waarheid, haar Franse revolutie uitgevoerd. Hij heeft in een flits "de zelfvernietiging" ontwaard, die hij veroorzaakte in de Kerk, maar hij is niet minder voortgegaan met het werk van de omkering van God naar de mens, bedacht als principe, middelpunt en doel van iedere "ware" theologie en filosofie, die hij had ondernomen met een weergaloze vasthoudendheid.

Men kan zich afvragen of Johannes Paulus II dit werk van omkering van het theocentrisme naar het antropocentrisme, dat het werk van zijn voorgangers was, niet gaat voortzetten. Ondanks zijn geloof dat diep is, bepaalde remmende bewegingen die hij heeft gegeven aan de Kerk die doorsloeg en uitgleed op de helling waarop zij zich heeft begeven sinds Vaticanum II, ondanks de apostolische uitstraling waarvan hij ontegenzeglijk bewijs levert, niettegenstaande zijn sterke persoonlijkheid - en mis-

schien door haar -, schijnt hij zeker door te gaan, langs andere wegen, in een andere stijl die valse hoop kan wekken juist door zijn vurigheid, met het werk dat ondernomen is door de vroegere pausen, wier naam hij heeft overgenomen en van wie hij talloze malen heeft herhaald, dat hij hun lijn zou volgen.

Het is niet zozeer zijn theologie waarover het hier gaat, het is zijn filosofie. Het enorme probleem van het verval van het traditionele geloof in de zielen van de gelovigen van tegenwoordig, en speciaal in de geest van de geestelijken die verantwoordelijk zijn voor het ongeschonden bewaren ervan, schijnt hem niet uitermate te verontrusten. Behalve het zeer duidelijke geval van Hans Küng - overigens behandeld met een zekere welwillendheid -, ziet men Johannes Paulus II niet streng optreden tegen de veranderingen en de vervalsingen van het geloof die zich steeds meer vermenigvuldigen in de Kerk. Rome lijdt zeker onder een veel ernstiger geloofscrisis dan die, welke het protestantisme ingang deed vinden in het innerlijk van vele van haar gelovigen. Het Concilie van Trente nam, zoals men weet, energieke geneesmiddelen ter hand, die gevolgd werden, zoals men ook weet, door een ware wederopstanding en een hernieuwde bloei van heiligheid. Vaticanum II is alweer een behoorlijke tijd ten einde: niets dergelijks verschijnt aan de horizon ondanks de spectaculaire reizen die zijn ondernomen door de paus, die de zwakke Kerk schijnt te willen hernieuwen door te steunen op het geloof van de menigten, die de modernistische kanker nog niet aangetast heeft, meer dan op de bedenksels van de avant-gardistische theologen. Daar is een mysterie.

Misschien zou men dit raadsel van een Concilie dat de Kerk ziet verzwakken in plaats van in volle kracht herleven, kunnen verklaren door zich af te vragen – op gevaar af van roomser te willen zijn dan de Paus – of de menselijke middelen, in het werk gesteld om de goddelijke deugden te doen herleven en als apparaten van genade, geschikt zijn. Men heeft niet horen zeggen, dat de pauselijke toespraken tot de UNO, of zelfs de encyclieken de ernstige situatie waarin de Kerk zich bevindt, tot staan gebracht hebben, noch een enkele ongelovige hebben bekeerd.

Het is het klassieke, en overigens duidelijke, onderscheid tussen enerzijds de theologie (en haar catechetische verlengden) en anderzijds de instrumentale geldigheid van de filosofie, die zij moet gebruiken om het verstand van de mens te bereiken, waarop hij zijn toevlucht moet nemen om het beangstigende probleem op te lossen, dat ons gesteld wordt: is de Kerk in staat de helling op te klimmen, waarlangs zij afglijdt, zonder een echt wonder?

Paulus VI en Karl Wojtyla

Het evangelie dat zich richt tot alle mensen en de theologie die het vertaalt in artikelen van algemeen geldend geloof, kunnen het niet stellen zonder een filosofie die volledig en algemeen menselijk is als instrument van begrijpelijkheid en verspreiding. Voor een algemeen geldend geloof is in alle tijden en op alle plaatsen als werktuig nodig een algemeen denkbeeld van de mens als "redelijk dier", evenals een even algemeen beeld van de mens als "politiek dier" levend in gemeenschap, dat wil zeggen, volgens de etymologie, met elkaar in wederzijdse verhoudingen van vriendschap, minstens onbewust of weinig bewust, die ze niet in de eenzaamheid laat vallen: men weet door Aristoteles en door het gezonde verstand, dat de mens alleen een dier of een god is, en vandaag allebei tegelijk. Deze filosofie is die van het Evangelie geweest en van het woord van Jezus Christus; zij is die van de Kerkvaders geweest; zij is, tot in een recente tijd, die van de H. Thomas van Aquino geweest. Zij is heel eenvoudig de filosofie van de mens en van het gezonde verstand, wanneer zij niet bedorven zijn of verward door drogredenen van een verstand dat immuun is voor zijn afgestemd zijn op de objectieve realiteiten van de natuurlijke of bovennatuurlijke orde, die zich aan haar doen gelden. Zij is wat men vroeger nog de *philosophia perennis* noemde, de filosofie die algemeen, eeuwig, overeenkomt met de tweevoudige definitie van de mens, die wij zojuist genoemd hebben.

Wel, het is juist deze filosofie die aan de orde gesteld wordt in de huidige Kerk en, het moet wel gezegd worden, in de geschriften van Karol Wojtila, voorafgaand aan zijn verheffing tot het pontificaat. Zij werd hier en daar zichtbaar in de twee encyclieken die de paus heeft gepubliceerd[2] en ook in zijn toespraken.

Het lezen van een recent werk dat aan hem is gewijd, levert ons er verschillende aanwijzingen van, zo niet de bevestiging. Verschenen onder de titel: *Mon ami Karol Wojtila* en onder de signatuur van M. Malinski[3], laat het niet na de strekking van de filosofie van de huidige paus te onderstrepen: het is een filosofie die absoluut onderworpen is aan de moderne filosofie die in plaats van uit te gaan van de objectieve werkelijkheid, waaraan de gedachte van de mens zich moet onderwerpen om de waarheid te bereiken, en van doelen, op hun beurt objectief, ingeschreven in de menselijke natuur, die ieder van ons moet nastreven als hij een authentieke mens wil zijn uitgaat van het denkend subject dat zij beschouwt als principe en als doel van zijn ontplooiing. Men herkent daar ontegenzeglijk de bron van de moderne filosofie die, sinds het principe, van René Descartes (†1650) "Ik denk, dus ben ik" tot aan de *"Cartesiaanse Meditaties"* van Edmund Husserl (†1938) niet heeft opgehouden de grote meerderheid diep te beïnvloeden van hen die zich hebben overgegeven aan het nadenken over de natuur en over de moraal, zozeer dat het bijna het gehele katholieke denken overwoekert, dat nu de behoefte heeft

uit het isolement te breken, waarin de thomistische wijsbegeerte van Aristoteles, die bijna alleen door het katholieke denken werd verdedigd, afgezonderd werd. Men kan, zonder haar te verloochenen, de moderne - en hedendaagse - filosofie de "Filosofie van het Ik en van de Persoon" noemen, in tegenstelling tot de filosofie die eraan voorafging en die in tegendeel een filosofie is van het zijn, dat buiten het redenerende subject ligt, en een filosofie van de objectieve doelen, die de natuur van het zijn oplegt aan het menselijk wezen.

Vanaf het begin van de intellectuele en geestelijke biografie die hij aan de paus heeft gewijd, schrijft de auteur over de laatste, dat "de leermeesters" die hij "in zijn jeugd had" niet Tanquerey noch andere religieuze schrijvers waren, maar "St. Jan van het Kruis en de H. Theresia van Avila" (blz. 21). Hoewel terloops, is de opmerking van groot belang, als men beschouwt dat een ziel van een opgroeiende jonge mens bijna altijd heel zijn leven de aantrekkingskracht bewaart, die zijn eerste lectuur op haar uitoefenden. Door zijn Slavisch temperament in zekere zin al geneigd tot mystiek, heeft de paus zich nooit losgemaakt van de denkwijze van deze twee contemplatieve heiligen, evenmin als van haar kenmerkende structuur die, om authentiek te zijn, slechts de innerlijke relatie kan zijn die de menselijke natuur, verheven door de genade, verbindt met de Persoon van Christus en met de drie Personen van de H. Drievuldigheid. Het zal voor hem, die kardinaal Wojtila zal worden, voldoende zijn om te proberen deze mystieke toestand over te brengen naar het niveau van de filosofie om te komen tot een systeem dat men personalisme moet noemen en dat identiek is met de structuur van alle moderne filosofieën.

(wordt vervolgd)

[1] **Wij zijn blij iets te publiceren van de Belgische filosoof, Marcel de Corte, wat nog niet lijkt uitgegeven te zijn [nvdr].**

[2] **Dit stelt in staat, deze studie te dateren in het jaar 1981 [nvdr].**

[3] **Parijs, Ed. Le Centurion, 1980. De diepe vriendschap die de schrijver verbindt met de huidige paus heeft deze zeker niet verraden.**

Het huwelijk met de H. Jozef

P. Gibieuf

Zoals de voornaamste eer van Maria is Moeder van God te zijn, zo is de voornaamste eer van Jozef

Wij kunnen van de heilige Jozef zeer grote dingen gissen, maar wij kunnen er weinig over zeggen, de Schrift en de Traditie, die de twee plaatsen zijn waar wij ze moeten putten, hebben er ons niet meer over geleerd. En toch, zeggen zij er ons genoeg over om hem te doen vereren als een van de grootste heiligen en de meest verheven in genade na de allerheiligste Moeder van God, en dit door de hoedanigheid van Bruidegom van Maria, en door de naam van Vader, die zij hem ten opzichte van het Kindje Jezus toekennen. Het zijn de twee monogrammen die zijn uiterste verhevenheid in de genade markeren en wij moeten ze uitleggen na over de deugden gesproken te hebben waardoor het God behaagd heeft hem beetje bij beetje te beschikken tot zo'n voortreffelijke en goddelijke staat. Want het is de handelwijze van God, de zielen voor te bereiden voor zijn genade door de deugden, die tegelijk zijn gaven en zijn gunsten zijn; en de gelovigen moeten overtuigd zijn dat, zowel op de gewone wegen als op buitengewone, de verrichting van God in de ziel, die men in het bijzonder genade noemt, de diensten en de verrichtingen van de ziel naar God vooronderstelt, wat men deugd noemt; en dat de genade slechts aangeboden en niet aanvaarde genade is, noch het effect van heiliging zijn, wanneer degenen die ze ontvangen slordig zijn om vooruit te gaan op de wegen van de duurzame deugden. Welnu, de deugden van deze heilige zijn beschreven bij de heilige Mattheus met dit kleine woord dat hij van hem in het bijzonder zegt: «Jozef, zijnde een rechtschapen man » (Mt 1, 19)...

Hij beweegt zich in deze hemelse zuiverheid en dit goddelijke vaderschap, om waardig met Maria verenigd te worden, om waardig voor Maria te dienen en om waardig met Maria te dienen voor het Kindje Jezus. En hij is dat allemaal door afhanke-

lijkheid van Maria, door betrekking tot en overeenkomst met Maria, door relatie met Maria, door de gebeden en de verdiensten van Maria, door de werkzaamheid en de deugd van Maria.

Het heilig huwelijk van de Maagd met de heilige Jozef is de zegening zowel van de echtelijke staat als van die van de maagdelijkheid: de gehuwden moeten het betrachten en als hun model eren en in deze devotie de geest en de genade zoeken, die hen tezamen moet binden opdat hun huwelijk eerbaar en onbevlekt voor God zou zijn, zoals de heilige apostel Paulus het vereist; maar de personen geroepen tot de staat van maagdelijkheid zijn veel meer verplicht om het te vereren en om het hulde te brengen, te meer daar het een maagdelijk huwelijk is op verschillende manieren; een huwelijk tussen twee eeuwig maagdelijke gehuwden; een huwelijk dat verborgen in zich bevat en uitdrukt het wonderbaar en aanbiddelijk huwelijk van de eeuwige Vader, eerste Maagd met Maria en met Maria haar maagdelijke Bruidegom; een huwelijk waarvan de vrucht is, volgens de heilige Hiëronymus, Jezus Maagd, de zuiverheid en de Bruidegom van de maagden; en, in Jezus, het niet uit te spreken huwelijk van zijn goddelijke persoon met zijn mensheid en met de Kerk, dat een dubbel huwelijk is, maagdelijk in deze twee relaties...

Laat ons onze geesten en onze harten verheffen naar deze grote patriarch en, neergeworpen aan zijn voeten, vragen wij hem bescheiden dat hij de zielen die in het bijzonder toegewijd zijn aan zijn zeer kuise en zeer heilige bruid, bekijkt en behandelt als iets dat van hem is, en dat, aangezien het echtelijk recht voor hem de hoedanigheid en de liefde van Vader heeft verworven ten aanzien van de Kindje Jezus als ware Zoon van zijn Bruid, hij niet versmaadt, als dochters diegenen te erkennen, van wie Maria zich wel verwaardigt Moeder genoemd te worden, dat hij hun dit echte hart van Vader mag laten voelen, dat God hem heeft gegeven voor de opvoeding van zijn eniggeboren Zoon; en dat in deze geest en in deze gesteldheid hij hen mag doen vooruitgaan op de wegen naar de hemel, dat hij hun voogd mag zijn zoals hij die van het Kindje Jezus geweest is, aangezien zij iets van hem zijn... dat hij hun een nieuwe liefde voor zijn zeer heilige en zeer zuivere echtgenote mag ingeven, dat hij voor altijd voor hen al de wegen van hun zielen mag afsluiten voor vreemde genegenheden en dat hij hen mag geschikt maken, om zich alleen bezig te houden met hem die de vrucht en de bloem en heel de glorie is van zijn maagdelijk huwelijk, Jezus Christus Onze Heer, aan wie eer, lof en zegen toekomt in de eeuwen der eeuwen. Amen.

"Het heilig huwelijk van de Maagd met de heilige Jozef is de zegening zowel van de echtelijke staat als van die van de maagdelijkheid"

De Menswording

Ik geloof in Jezus Christus, zijn enige Zoon, Onze Heer, die ontvangen is van de Heilige Geest, is geboren uit de Maagd Maria.

Hoe is de Zoon van God mens geworden?

De Zoon van God is mens geworden door een lichaam en een ziel aan te nemen zoals de onze, in de schoot van de Maagd Maria, door de inwerking van de Heilige Geest.

Is de Zoon van God, door mens te worden, opgehouden God te zijn?

De Zoon van God is, door mens te worden, niet opgehouden God te zijn; maar geheel ware God blijvend, is Hij begonnen ook ware mens te zijn.

Zijn er in Jezus Christus twee naturen?

Er zijn in Jezus Christus twee naturen: de goddelijke natuur en de menselijke natuur.

Zijn er in Jezus Christus, met de twee naturen, ook twee personen?

In Jezus Christus zijn er met de twee naturen geen twee personen, maar een enkele, de goddelijke Persoon van de Zoon van God.

Hoe werd Jezus Christus erkend als Zoon van God?

Jezus Christus werd herkend als Zoon van God omdat God de Vader Hem als zodanig verkondigde bij zijn Doopsel en bij zijn Gedaanteverandering, door te zeggen: "Deze is mijn welbeminde Zoon in Wie Ik mijn welbehagen heb" (Matt. 3, 17; Luc. 9, 35), en omdat Jezus Christus zelf zich als zodanig verklaarde tijdens zijn leven op aarde.

Heeft Jezus Christus altijd bestaan?

Als God heeft Jezus Christus altijd bestaan; als mens is hij begonnen te bestaan op het ogenblik van de Menswording.

Uit wie is Jezus Christus geboren?

Jezus Christus is geboren uit Maria altijd Maagd, die om deze reden, genoemd wordt en werkelijk is *Moeder van God.*

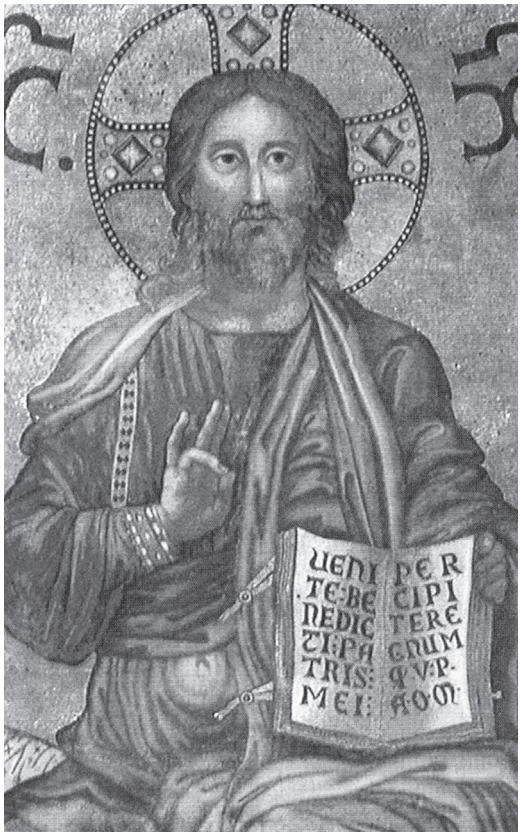

Was Sint Jozef niet de vader van Jezus Christus?

Sint Jozef was niet de echte vader van Jezus Christus, maar zijn voedstervader; dat wil zeggen dat hij, als echtgenoot van Maria en beschermer van Jezus Christus, bekend stond als vader van deze zonder het te zijn.

Waar is Jezus Christus geboren?

Jezus Christus is geboren in Bethlehem, in een stal, en werd neergelegd in een kribbe.

Waarom heeft Jezus Christus arm willen zijn?

Jezus Christus heeft arm willen zijn, om ons te leren nederig te zijn en niet ons geluk te stellen in de rijkdommen, de eerbewijzen en de genoegens van de wereld.

Wat heeft Jezus Christus gedaan tijdens zijn leven op aarde?

Jezus Christus heeft ons door zijn *voorbeeld* en door zijn *woord* geleerd, te leven *naar Gods geboden*, en Hij heeft zijn leer bevestigd door *wonderen.*

Om de zonde uit te wissen, ons te verzoenen met God en de hemel voor ons te openen, heeft hij zich ten slotte geofferd op het kruis, als "enige Middelaar tussen God en de mensen"(I Tim. 2, 5).

Wat is een wonder?

Een wonder is een waarneembaar feit, alle krachten of wetten van de natuur te boven gaand, en dat dus alleen uit God kan voortkomen, de Meester over de natuur.

Door welke wonderen heeft Jezus Christus vooral zijn leer bevestigd en bewezen, dat Hij werkelijk God was?

Jezus Christus heeft zijn leer bevestigd en bewezen, dat Hij werkelijk God was, vooral:

- door ogenblikkelijk het gezicht terug te geven aan de blinden, het gehoor aan de doven, het woord aan de stommen, de gezondheid aan allerlei zieken, en het leven aan de doden;

- door als meester gezag uit te oefenen over de duivels en over de natuurkrachten;

- en bovenal door zelf te verrijzen.

De hermeneutiek van de hermeneutiek

Don Davide Pagliarani[1]

Veertig jaar na de sluiting van het Concilie erkent Benedictus XVI, dat er situaties van diepe malaise gevolgd zijn op deze historische gebeurtenis. Volgens hem bereidde de toepassing van het Concilie moeilijkheden, die verbonden waren met een probleem van uitleg (hermeneutiek) van de teksten van het Concilie zelf:

Het Concilie zou veel te vaak uitgelegd en dus toegepast zijn, in strijd met de constante Traditie van de Kerk, tegen de objectieve betekenis van de teksten, en tegen de bedoeling van de concilievaders zelf. De hermeneutiek van de continuïteit[2] wordt dus voorgesteld als de weg die moet worden afgelegd om het Concilie op authentieke manier uit te leggen, volgens haar werkelijke bedoeling, en vooral in perfecte harmonie met de Traditie.

De toespraak van Benedictus XVI heeft vooral de verdienste, de aandacht te vestigen op een fundamenteel principe, namelijk dat er in het leerstellig onderricht van de Kerk geen breuk kan zijn, maar alleen een continuïteit: wat de Kerk altijd heeft geleerd kan niet achter zich gelaten noch terzijde gesteld worden, maar vormt haar patrimonium, waarvan niet afgezien kan worden en dat niet kan veranderen in zijn fundamentele betekenis.

We moeten dadelijk opmerken, dat de waarheid waaraan door Benedictus XVI wordt herinnerd, in zekere zin buitengewoon eenvoudig is, en dat zij behoort tot de grondbeginselen van het geloof en tot de fundamentele principes die de natuur zelf van de Kerk kenmerken. Bij gevolg vormt het feit, dat hij het nodig heeft geoordeeld zijn pontificaat te programmeren in het licht van deze waarheid, een eerste belangrijke erkenning van de leerstellige crisis waarin de Kerk zich bevindt. Door plechtig te herinneren aan een heel eenvoudige en elementaire waarheid, die in de praktijk en in het algemene onderricht ter zijde was gesteld, zorgt de paus onvermijdelijk voor een objectief bewijs van de ernst van de huidige situatie. (…) Men moet bovendien constateren, dat het feit van eraan herinnerd te hebben, dat er geen breuk kan zijn in de onderrichtingen van de Kerk, bij bepaalde personen, vooral bij priesters, het verlangen heeft teweeggebracht, te herwaarderen wat behoort tot het verleden en tot de Traditie van de Kerk, wat in talrijke gevallen tot uiting gekomen is door de toenemende ontdekking van een absoluut nieuw patrimonium, waarvan deze priesters de indruk hebben, beroofd te zijn geweest: het gaat ongetwijfeld om het meest positieve effect van de hermeneutiek van de continuïteit.

Echter, (…) de absolute trouw van het Concilie aan het voorgaande Leergezag schijnt een onbetwistbaar postulaat te blijven. Op die manier zou de "fout" neerkomen op een heterodoxe denkrichting, strijdig met de katholieke leer en vreemd aan het Concilie, maar die vreemd genoeg erin geslaagd zou zijn de toepassing en de concrete resultaten ervan grotendeels aan te sturen.

Eerste deel: De verduistering van het Leergezag

Doelgerichtheid van het Leergezag

Het is dienstig, allereerst onze aandacht te richten op de doelgerichtheid van het Leergezag, en meer bijzonder van een Concilie dat van zichzelf verklaart "pastoraal" te zijn. De kwestie is van het grootste belang, in de mate waarin de doelstelling de bestaansreden vertegenwoordigt van een realiteit, en van alle elementen die haar duidelijk maken en haar karakteriseren. Wij moeten niet vergeten, dat het Leergezag per definitie het naaste richtsnoer van het geloof is, dat wil zeggen de bron die mij, onmiddellijk, moet zeggen en doen begrijpen wat ik moet geloven en doen, om een goede christen te zijn en mijn ziel te redden. In deze betekenis onderscheidt het Leergezag zich van de Heilige Schrift en van de Traditie die, hoewel zij bronnen van de Openbaring, verwijderde richtsnoeren van het geloof zijn, dat wil zeggen dat zij, voor een juist begrip van hun betekenis, tussenliggende toelichtingen behoeven van het Leergezag. Maar als het plechtig Leergezag van een Concilie er niet in slaagt, zich te doen begrijpen, zodat na veertig jaar - de tijd van een bijbelse generatie – een Paus er de juiste interpretatie van aanvoert door te trachten hermeneutische basiscriteria te noemen, kan dat slechts één ding betekenen: dit Concilie is mislukt in zijn specifieke doelstelling.

Als wij vervolgens bij deze algemene overweging het feit voegen, dat Vaticanum II zich meteen al heeft gepresenteerd als "pastoraal", dat het zijn doelstelling zo duidelijk mogelijk heeft willen stellen, zich te doen begrijpen door alle mensen via formuleringen passend bij de moderne mens; dat betekent, dat het Concilie zelf expliciet en uitermate "hermeneutisch"

heeft willen zijn met betrekking tot de punten die het wilde behandelen, dat wil zeggen in staat om duidelijke, zekere en toegankelijke antwoorden te verstrekken. Maar als na veertig jaar een Paus er de juiste interpretatie van aanvoert, betekent dat, dat het Concilie ook in de "pastoraliteit" die het zou moeten hebben karakteriseren, gefaald heeft.

Het Leergezag is de enige vertolker van het Leergezag

Bij het veronderstellen, dat het probleem van het Concilie teruggebracht wordt tot een probleem van juiste interpretatie, komt er dadelijk een vraag in de gedachte: (…) waarom is het Leergezag, in de tijd na het Concilie, niet tussenbeide gekomen in de zin die aangegeven wordt door de paus? Als het dat heeft gedaan, waarom is het dan niet geslaagd in zijn bedoeling, precies te doen begrijpen wat het Concilie wilde zeggen? Kan men, zelfs als men afziet van iedere andere overweging, een Concilie waarvan de interpretatie niet duidelijk is, en een Leergezag dat er niet in geslaagd is, deze gewenste duidelijkheid te verschaffen tijdens de periode ingeluid door dit Concilie, als betrouwbaar kwalificeren? Het dilemma schijnt tamelijk eenvoudig: als het Concilie niet is mislukt, dan is het enige orgaan dat werkelijk competent is om op te helderen wat mislukt schijnt: het Leergezag van de tijd na het Concilie. Of wel, eenvoudiger, ze zijn alle twee mislukt.

Door het Leergezag van het Concilie *a priori* te willen behouden, veroordeelt de hermeneutiek van de continuïteit indirect, met een intensiteit in verhouding tot deze bedoeling, het Leergezag dat de juiste interpretatie ervan zou hebben moeten garanderen, en in een bepaalde betekenis, verklaart zij zijn onvermogen om doeltreffend in te grijpen. Hier blijkt een tamelijk duidelijke tegenspraak, vrucht van de "onaanraakbaarheid" van het Concilie. Bijgevolg zal een bevredigend antwoord slechts geleverd kunnen worden als men de moed zal hebben het Concilie zelf rustig in overweging te nemen, door de doelstelling, de atypische natuur en de afwijkingen ervan te evalueren, door de dogmatische draagwijdte en de strekking van de inhoud ervan opnieuw te bepalen. (…)

De liturgische hervorming en de interreligieuze bijeenkomst van Assisi

Laten wij verduidelijken wat wij hebben gezegd over Concilie en na-Concilie met een voorbeeld: de liturgische hervorming. (…) Het is een algemeen vaststaand, en het duidelijkste, feit, dat het missaal van Paulus VI de eerste vrucht van het Concilie is. Dit "cadeau" is aan het "Volk van God" opgelegd door de principes van het Concilie toe te passen op het gebied van liturgie, en het is nauwelijks vier jaar na de sluiting van het Concilie tot stand gekomen. Het is zonder enige twijfel legitiem, zich af te vragen, of de liturgische hervorming niet verder is gegaan dan de principes van het Concilie, zoals een oplettende hermeneutiek van de continuïteit het zou kunnen suggereren. Maar in geval van bevestigend antwoord, zou men de moed moeten hebben, zich ook af te vragen wie er de verantwoordelijkheid voor draagt. Gaat het om heterodoxe en turbulente theologische scholen, of over hen die het gezag hadden te waken over de toepassing van het Concilie? Wij beperken ons ertoe, op te merken, dat de bekendmaking van de teksten van het Concilie en van het nieuwe missaal, helaas de handtekening van het gezag draagt, dat zowel tijdens het Concilie als in de tijd na het Concilie handelt. Als men bijgevolg de bewuste problemen systematisch beperkt tot interpretaties van het Concilie die naderhand werden gegeven, zodat men een breuk tussen Concilie en na-Concilie construeert, schijnt dat geen patroon te zijn dat volkomen overeenkomt met de werkelijkheid[3].

Een analoge observatie zou gemaakt kunnen worden met betrekking tot de betekenis van de interreligieuze bijeenkomst van Assisi in 1986. Deze betekent het hoogtepunt van een lang oecumenisch en interreligieus traject en het historisch voorbeeld van ieder initiatief van dit soort. Zij betekent ook de zwartste dag van de Kerkgeschiedenis. Men kan zeggen, dat de bijeenkomst van Assisi heeft overdreven, dat zij de principes van het Concilie te boven is gegaan: men kan natuurlijk discussiëren, maar het feit blijft, dat dit initiatief helaas, evenals de uitvaardiging van het Concilie, de handtekening van een Paus draagt.

Kortom, de hermeneutiek van de continuïteit leidt noodzakelijk tot het erkennen, dat er iets niet gewerkt heeft in de uitoefening van het gezag.

Een recente opmerking van Mgr. Guido Pozzo

Wat betreft de opmerkingen die ons bezighouden lijkt het ons interessant het recente interview van Mgr. Guido Pozzo over te nemen[4]. De prelaat beschouwt als eerste oorzaak van de hermeneutiek van de breuk *het afzien van de excommunicatie.*

"De eerste factor is het afzien van de excommunicatie, dat wil zeggen van de duidelijke tegenstelling tussen orthodoxie en ketterij. Uit naam van wat men noemt de "pastoraliteit" van het Concilie, heeft men het idee aangenomen dat de Kerk afziet van de veroordeling van de ketterij, van de definitie van de orthodoxie tegenover de ketterij. Men stelt de veroordeling van de dwalingen en de banvloek, vroeger uitgesproken door de Kerk over alles wat onverenigbaar is met de christelijke waarheid tegenover het pastorale karakter van de lering van het Concilie, dat voortaan niet meer zou willen veroordelen of censureren, maar alleen aansporen, verduidelijken of getuigen.

In werkelijkheid is er geen enkele tegenspraak tussen de ferme veroordeling en weerlegging van dwalingen op leerstellig en moreel gebied, en de liefde voor degene die in de dwaling valt en het respect voor zijn persoonlijke waardigheid. (…) Het zou dus verkeerd en ongefundeerd zijn te vinden, dat na het Tweede Vaticaans Concilie de dogmatische verklaring van het Leergezag opgegeven of uitgesloten moet worden, zoals het ook helemaal verkeerd zou zijn te geloven dat de verklarende en pastorale aard van de Documenten van het Tweede Vaticaans Concilie niet ook een leer inhoudt, die moet worden aanvaard naar gelang van de verschillende graden van autoriteit die door de leer verondersteld wordt".

Mgr. Pozzo vindt zich in een vaststelling die altijd al tot uitdrukking is gebracht door de "traditionalis-

ten" over het Concilie[5] maar, als goede vertolker van de hermeneutiek van de continuïteit beperkt hij deze hermeneutiek tot het na-Concilie of, om zijn eigen uitdrukking te gebruiken, tot de para-conciliaire ideologie". Wij stellen natuurlijk de goede bedoeling van Mgr. Pozzo niet ter discussie, maar deze manier van te werk gaan, maakt dadelijk de grondleggende tegenstrijdigheid duidelijk: het lijkt, eerlijk gezegd, op een interpretatie die is afgedwongen het na-Concilie ervan te beschuldigen, afgezien te hebben van de excommunicaties, wanneer de tekst van het Concilie er geen enkele bevat. Op dit punt is het duidelijk, dat de houding van het na-Concilie in volkomen continuïteit is met wat het Concilie tot uitdrukking brengt (of liever *niet tot uitdrukking brengt)*: maar alle twee Concilie en na-Concilie, laten een heel nieuw gedrag zien met betrekking tot het verleden; kortom, het lijkt ons niet eerlijk de zondebokken slechts te blijven zoeken bij de mensen die na 1965 zijn geboren. Vooral, wij moeten wel onderstrepen dat de excommunicatie slechts uitgesproken kan worden door degene die het gezag heeft om het te doen: in praktijk, door degene die ook de verantwoordelijkheid heeft voor het Leergezag. Als men dus heeft afgezien van de excommunicaties, dan betekent dat, dat de autoriteit die gevolmachtigd is om ze uit te spreken op de een of andere manier gefaald heeft.

Als men rekening houdt met al deze aspecten blijkt de hermeneutiek van de continuïteit - bij het specifieke gebruik dat ervan is gemaakt – gevaarlijk voor het Leergezag zelf: hoe meer men het Concilie wil redden, des te meer riskeert men de autoriteit die er de juiste interpretatie van had moeten garanderen definitief te vernietigen, en vooral, de enige autoriteit die momenteel geroepen is om verbetering te brengen in de kwalen die de Kerk teisteren. Een op zichzelf goed principe riskeert, juist vanwege zijn intrinsieke goedheid, schadelijk te zijn als het zonder het noodzakelijke onderscheid wordt toegepast; het a priori volgens welk het Concilie noodzakelijk in continuïteit zou moeten zijn met de Traditie is een vooroordeel dat heel de vraagstelling vertekent en - Mgr. Pozzo zal het ons niet kwalijk nemen– de nadruk legt op een ideologische benadering. De vrees om rustig te discussiëren over het Concilie, met de nodige intellectuele kalmte en eerlijkheid, is niets anders dan het zoveelste bewijs van de intrinsieke zwakte ervan.

Tweede deel: Uiterste consequenties van de hermeneutiek van de continuïteit

De niet-onfeilbaarheid van het Concilie

Een per definitie onfeilbare tekst kan niet geïnterpreteerd worden. Als immers een onfeilbare tekst een interpretatie nodig heeft, wordt automatisch de inhoud van de interpretatie onfeilbaar en niet meer de originele tekst, in de mate waarin de interpretatie de formulering categorisch en definitief tot uitdrukking brengt, en dus in staat om bindend te zijn. Een definitie betreft immers noodzakelijk iets definitiefs: definiëren wat niet definitief is, zou betekenen het ondefinieerbare definiëren, er aanspraak op te maken, een toekomstig verloop nu voorgoed vast te leggen. Bijgevolg kan geen enkele autoriteit iemand verplichten iets te geloven voordat men weet wat het is of wat het bevat (daarvandaan komt de absolute nauwkeurigheid van de klassieke dogmatische formules): dat zou erop neerkomen aan iemand te vragen, te zwemmen, zonder hem toe te staan in het zwembad te gaan. De toepassing van dit principe wordt nog veel stringenter als de verantwoordelijke autoriteit zelf een belangrijke noodzaak van interpretatie erkent. Wel, als de teksten van het Concilie na veertig jaar een correcte interpretatie nodig hebben, is dat het bewijs dat het Concilie het katholieke geweten niet kan verplichten.

Op een zuiver theoretisch niveau echter, zou de juiste interpretatie ervan kunnen verplichten, maar wij weten dat een juiste interpretatie, om authentiek te zijn (in de moderne betekenis van het woord) voortdurend opnieuw geformuleerd moet worden om iets tot uitdrukking te brengen, dat altijd levend en dus altijd waar is. In dit hermeneutisch mechanisme kan er niets meer bestaan dat dogmatisch verplichtend is. (…) Niets kan er nog geleerd worden, omdat niets gedefinieerd kan worden in de klassieke betekenis van het woord. Geen enkele tekst en geen enkele dogmatische formule kunnen er nog aanspraak op maken, een definitieve, intrinsieke, universele en eeuwige betekenis te hebben (…).

Het historische probleem van de aanvaarding van de concilies

Waarschijnlijk met de bedoeling om het huidige drama een beetje te verzachten, brengt men dikwijls de moeilijkheden ter sprake die de Kerk heeft ontmoet bij de toepassing van de besluiten van de voorgaande concilies. Het volstaat te denken aan het Concilie van Nicea of aan het Concilie van Trente. Kortom, als men de geschiedenis beschouwt, is er geduld nodig en moet men blijven hopen.

Hoewel wij dit vertrouwen in de Voorzienigheid volledig delen, lijken we in deze redenering een bepaalde vaagheid te zien die onze aandacht verdient. Het is waar dat het Concilie van Trente - bijvoorbeeld –talrijke verzetshaarden heeft ontmoet, en het is zeker niet in één dag toegepast; maar toch schijnt de fundamentele oorzaak van deze moeilijkheden tegengesteld te zijn aan de problemen van de hermeneutiek van Vaticanum II. Het Concilie van Trente ontmoette, immers, obstakels precies vanwege zijn dogmatische en disciplinaire duidelijkheid: zijn teksten en de uitleg ervan zijn zo duidelijk dat zij zeker die delen van de Kerk en van de aarzelende geestelijkheid schrik aanjoegen voor de zo noodzakelijke katholieke hervorming en voor de offers die zij oplegde.

Vaticanum II, daarentegen, is aangenomen en toegepast in een klimaat van algemeen enthousiasme, vooral door de meer modernistische vleugel van de geestelijkheid, die nu verweten wordt, niet goed begrepen te hebben wat het Concilie wilde zeggen. Paradoxaal toont de vergelijking met de voorgaande concilies eens te meer het feit dat de problemen die gevolgd zijn op Vaticanum II vooral toegeschreven moeten worden tot zijn intrinsieke zwakte, die absoluut afwezig was in ieder Concilie in de Geschiedenis.

Hermeneutiek van de continuïteit en "superdogma" van het Concilie

In de gedachte die ons bezighoudt, lijkt het ons vooral verhelderend te herinneren aan een uitdrukking van hem die toen kardinaal Ratzinger was[6], uitdrukking die daarna canoniek is geworden, en vaak opnieuw gebruikt, om het slecht functioneren te illustreren, dat zich heeft voorgedaan bij de interpretatie van het Concilie, dat de hermeneutiek van de continuïteit als oplossing zou aannemen.

Het Concilie zou veranderd zijn in een "superdogma", alsof alles daarmee ontstaan was, en dat men van alle verwijzing naar de eeuwige traditie van de Kerk heeft afgezien. De uitdrukking is duidelijk en scherp, en zij heeft eigenlijk de verdienste in één woord het complexe probleem samen te vatten van het verabsoluteren van het Concilie. Mar deze uitdrukking, als ook de hermeneutiek van de continuïteit, die zij aanvult, loopt het gevaar de wortel van het probleem te overschaduwen. Zij zou immers – nogmaals – het Concilie willen herwaarderen, teveel "tot superdogma gemaakt" in zijn toepassing en zijn interpretatie, door er toch te hele inhoud van te behouden. Eigenlijk zou alles samengevat worden tot een kwestie van maat, maar niet van materie. Deze interpretatie lijkt ons niet de kwestie van alle kanten te bekijken, vooral als wij – wat absurd zou zijn – een analoog schema toepassen op de andere Concilies van de Kerk. Als men bijvoorbeeld de dogmatische besluiten van het Concilie van Trente zou verabsoluteren in de Kerk, dan zou de Kerk niet "tridentijns" worden ten koste van andere waarheden die niet direct behandeld zijn door het Concilie van Trente, maar zij zou volkomen katholiek blijven. Als men de besluiten van Nicea tot "superdogma" zou maken, dan zou de Kerk blijven wat zij is, zelfs uiterst versterkt en bevestigd in het geloof van altijd. Dit is omdat het geloof een goddelijke deugd is die, omdat zij God als doel heeft, nooit te dogmatisch is, in de betekenis dat de dogmatische buitensporigheid als dwaling niet bestaat. Als men bijvoorbeeld de dogma's van de Menswording "tot superdogma zou maken", dat wil zeggen als men enorm zou aandringen op dit dogma, dan zou dit "tot superdogma maken" als zodanig nooit tot een dwaling leiden. Zij zou eenvoudig de expliciete kennis van dit dogma vermeerderen, en door haar zou heel de complexe dogmatiek er versterkt uitkomen. Het geloof is immers een eenvoudig en integraal *unicum*, en niet het resultaat van onderling afhankelijke evenwichten of van heterogene componenten.

Bijgevolg heeft het feit, dat het "tot superdogma maken" van het Tweede Vaticaans Concilie heeft geleid tot de zeer ernstige situatie die wij kennen en die een Paus erkent, een teken is dat het Concilie zelf intrinsiek elementen bevat, die niet in overeenstemming zijn met de Traditie: zijn verabsolutering lijkt een onvermijdelijk gevolg van het feit dat het geen band heeft met het verleden. Deze verabsolutering heeft de vernieuwende elementen die al aanwezig waren in het Concilie slechts vergroot, zonder ze te scheppen als iets nieuws en onafhankelijk hiervan. Men kan dat verduidelijken met de afwezigheid van excommunicaties – al vermeld – dat, in een volkomen continuïteit, zowel het Concilie als het na-Concilie karakteriseert.

Besluit

Het lijkt ons, dat heel de affaire voortgekomen uit de hermeneutiek van de continuïteit de verdienste heeft, het fundamentele probleem van het Concilie duidelijk gemaakt te hebben: het gaat meer om een structureel dan om een inhoudelijk probleem.

- Het Concilie leert niet in de klassieke betekenis, maar brengt uitdrukkingen en oude en nieuwe betekenissen samen, elementen van dogmatische aard en overwegingen van pastorale en bijkomstige aard.

- Dit product heeft geen definitieve waarde, maar vormt eerder een basis platvorm, vanwaar men kan vertrekken voor een constante en onophoudelijke herinterpretatie, altijd levend en actueel, die men niet kan verankeren in een speciaal historisch moment noch tot uitdrukking brengen in onhervormbare uitspraken.

Het gaat om een onbedwingbare hermeneutische beweging, die slechts gestopt zal worden als het Concilie gestopt is, dat wil zeggen als de beweging die het heeft begonnen, geëindigd is. Om tot dit resultaat te komen zou men waarschijnlijk vooral de inzichten moeten omschakelen tot het feit, dat er een absolute waarheid bestaat, die tot uitdrukking gebracht en beschreven kan worden via definitieve dogmatische verklaringen, die geen enkele supplementaire hermeneutiek vragen of nodig hebben.

Het gaat om klassieke dogmatische formules van de eeuwige en constante Traditie van de Kerk: deze zijn, verre van een "incompleet en tegenstrijdig" begrip van de Traditie te vormen, verre van een "verstarde" Traditie te vormen, het enig mogelijke voertuig om het apostolische geloof te brengen tot het eind der tijden.

[1] *Tradizione Cattolica* **nr. 3, 2010; Franse vertaling van de** *Courrier de Rome*, **nr. 337, 2010.**

[2] **Uitdrukking genomen uit de beroemde toespraak tot de Romeinse Curie van 22 december 2005.**

[3] **Het** *motu proprio Summorum Pontificum*, **dat een concrete en exemplarische toepassing zou willen zijn van de hermeneutiek van de continuïteit op gebied van de liturgie, heeft zich ertoe beperkt de oude en de nieuwe samen te brengen om de overschatte continuïteit ervan te bevorderen, waarbij het iedere vorm van verder oordeel over de kwaliteit van de liturgische hervorming uitsluit. In deze betekenis zet hij niet direct de toepassing van het Concilie, gerealiseerd door de hervorming van Paulus VI ter discussie. Maar als de nieuwe al in volkomen continuïteit was met de oude, zou het samenbrengen niet echt zin hebben en zou heel eenvoudig overbodig zijn, omdat de nieuwe liturgie op zichzelf uitdrukking van continuïteit zouzijn. En vooral, men zou niet begrijpen waarom de oude ritus niet ongedwongen en eenvoudig weer geaccepteerd zou zijn door de wereldkerk. Nogmaals, men wil een continuïteit bevorderen waarvan men niet wil toegeven, dat zij verloren is.**

[4] **Toespraak van 2 juli 2010, in Wigratzbad (Duitsland).**

[5] **De excommunicaties, d.w.z. de veroordelingen van de dwalingen tegen de waarheden die gedefinieerd waren, hebben altijd het traditionele Leergezag gekarakteriseerd, zowel in de Concilies als daarbuiten. Zij brengen de wil van de onderrichtende Kerk tot uitdrukking, te "definiëren" en bijgevolg te "verplichten". Hun afwezigheid in de teksten van Vaticanum II is altijd uitgelegd als teken van afwezigheid van deze wil van "opleggen", en dus als bewijs van het niet onfeilbaar zijn van deze teksten. Het argument berust op het feit dat de Kerk niet een waarheid van het Geloof kan definiëren zonder haar tegelijkertijd op te leggen aan het verstand als waarheid die geloofd moet worden.**

[6] **De uitdrukking werd voor de eerste keer gebruikt door kardinaal Ratzinger, op 13 juli 1988, tijdens een toespraak tot de Chileense bisschoppen, waarin de kardinaal commentaar gaf op het "geval Lefebvre".**

De liturgie - het bekleden met de liturgische gewaden (I)

Alain de Beaugrain

We lieten de priester en zijn dienaren in de sacristie ; zij zullen deze sacristie verlaten om naar het altaar te gaan om de Heilige Mysteriën te celebreren.

We zagen dat de priester zich de handen wast, terwijl hij het gebed zegt : "*Da, Domine, virtutem manibus meis ad abstergendam omnem maculam, ut sine pollutione mentis et corporis valeam tibi servire*" (Geef kracht, Heer, aan mijn handen om alle smet te zuiveren, opdat ik U vlekkeloos naar ziel en lichaam moge dienen). Dit gebaar heeft een dubbele betekenis, praktisch en geestelijk. Hierover hebben we het kort gehad in onze vorige aflevering. Het is een belangrijk principe in de Kerk om bepaalde liturgische handeling met een gebed te begeleiden die de geestelijke betekenis uitlegt. Het is een gebruik dat teruggaat tot de jonge Kerk, dat gemeenschappelijk is aan alle riten, zowel Oosterse als Westerse [1].

Het eerste waarmee de priester zich bekleedt, is de amict. Dit is een rechthoekig stuk witte stof dat op de schouders wordt gedragen en geknoopt wordt om het middel met twee lintjes en dat om de boord van de soutane wordt omgeslagen. Het woord amict komt van het Latijn *amicire*, dat 'bedekken' betekent. De eerste functie van de amict is dus het bedekken van de boord, of voor het 'bedekken van de hals', "die [tot de achtste eeuw] naakt werd gelaten. Het bleek wellicht deftiger om deze in de kerk te bedekken" [2]. De oorspronkelijke functie van de amict is echter niet zeker. "Te Rome en in de meeste Kerken werd het rond het jaar 900 als een soort helm beschouwd dat men op het hoofd zette. Deze 'helm' werd dan op het hoofd gehouden tot men helemaal was aangekleed om hem dan rond hals om te vouwen alvorens de mis te beginnen" [3]. Dit wordt tot op onze dagen door bepaalde monastieke ordes gedaan : zij houden de amict als een kap over het hoofd tot ze bij het altaar aankomen, om de amict dáár op de schouders en de hals om te vouwen. Voor de seculiere priesters volstaat het de amict een ogenblik op het achterhoofd te leggen en deze meteen op de schouders en rond de hals aan te brengen. [4]. Of hij nu regulier (monnik of religieus) of seculier is, de clericus zegt het gebed dat het bekleden met de amict begeleidt, op het moment dat hij de amict kort op het hoofd legt : "*Impone, Domine, capiti meo galeam salutis, ad expugnandos diabolicos incursus*" (Plaats, Heer, op mijn hoofd de helm van het heil, om de aanvallen van de duivel te bestrijden). Het beeld van de helm van het heil dat tegen de Kwade beschermt, wordt hier dus opgeroepen. Deze allegorie komt van Sint-Paulus die, in zijn beroemde beschrijving van de geestelijke wapenrusting van de christen, zijn leerlingen van Efese oproept om "de helm van de redding te dragen" [5].

Amict voor een seculiere priester

Een reguliere priester bekleedt zich met een versierde amict

Terwijl hij de albe aantrekt, zegt de priester : "*Dealba me, Domine, et munda cor meum ut, in sanguine Agni dealbatus, gaudiis perfruar sempiternis*" (Maak mij blank, Heer, en zuiver mijn hart ; opdat ik, gewassen in het bloed van het Lam, de eeuwige vreugde geniete). Deze formuleren toont de betekenis van de albe. We weten dat de term zelf (*alba* in het Latijn, en vanuit het Latijn in vele moderne talen) "wit" betekent. De priester bekleedt zich dus letterlijk met zuiverheid, alvorens hij het heilige altaar nadert om er het Offer van het Lam van God te celebreren [6]. We denken onvermijdelijk aan de menigte van uitverkorenen van de Apocalyps van Sint-Jan : "vóór de troon en vóór het Lam, in witte kleren en met palmtakken in de hand"

(Apoc 7, 9). Omdat het over uitverkorenen gaat, zijn hun kleren vanzelfsprekend doopkleren, die zij wit (zuiver) gehouden hebben tot de dag van het oordeel. Maar keren we terug naar het gebed bij het bekleden met de heilige gewaden. Daar zien we twee keer de stam *'alba'* : "*Dealba* me, Domine » en « in sanguine Agni *dealbatus*". Het Latijn – meer concreet en direct dan de meeste van onze moderne talen – spreekt dus letterlijk van 'witwassen' van de priester van de vlekken van de zonde. Als we een toespeling willen maken op een welbekende reclame, kunnen we zeggen dat de celebrant zich 'witter dan wit' wast, om waardig het offer van het Lam te celebreren, waarvan het bloed de kracht heeft om hem het eeuwige heil te schenken, aan hem en aan het hele volk waarvoor hij het offer opdraagt.

Priesters met een versierde amict

De priester omgordt zich daarna met de singel/koord : *"Præcinge me, Domine, cingulo puritatis et exstingue in lumbis meis humorem libidinis ut maneat in me virtus continentiæ et castitatis"* (Omgord mij, Heer, met de gordel der zuiverheid en doof in mijn lenden het vuur der wulpsheid, opdat in mij de deugd van onthouding en kuisheid bewaard blijve). De officiële benaming van de koord is dus singel (*cingulum*). Het eerste doel ervan is : beletten dat de priester struikelt over zijn te lange albe [7]. Deze verklaring lijkt misschien prozaïsch, maar laten we niet vergeten wat we in de vorige aflevering van deze reeks hebben gezegd : de Romeinse ritus vertrekt altijd van de concrete betekenis en zin van de dingen. Deze manier van doen is – in de interpretatie van de Heilige Schrift – bovendien in overeenstemming aan de allegorische zin, die zich altijd baseert op de letterlijke betekenis. We zullen verderop zien dat er een diepe band bestaat tussen de interpretatie van de Heilige Schrift en de interpretatie van de liturgie. Iedereen kent de parabel van de waakzame knechten [8], waar Jezus deze waarschuwing geeft : "Houd uw lendenen omgord en uw lampen brandend". Een goed aangetrokken riem dragen, betekent : in werkkleding, klaar om zich aan het werk te zetten, of om op weg te gaan. Diegene die de riem wat losser maakt, rust uit. Om te werken of om te gaan, is een slecht aangepaste broek (of, zoals in de tijd van Jezus, een tuniek) een bron van last, of ziet het er zelfs belachelijk uit. De priester die de singel om zijn middel snoert, maakt zich klaar om te vertrekken voor zijn liturgisch werk en trekt dus de gepaste werkkleding aan. Twee verzen verder, kondigt Jezus aan dat als de meester thuiskomt en zijn knechten aldus voorbereid vindt, zal "hij zich omgorden, hen aan tafel nodigen en rondgaan om hen te bedienen". Dit is ook waarop de priester zich voorbereidt : wanneer hij het Eucharistisch Offer heeft opgedragen, deelt hij het sacrament uit aan diegenen die deelnemen aan de Heilige Tafel. We denken ook aan een andere aanhaling : wanneer Jahwe aan Mozes en Aaron de manier beschrijft waarop zij het paaslam moeten eten, zegt Hij : "Dit is de wijze waarop u het lam moet eten : uw lendenen omgord, sandalen aan uw voeten, en uw staf in de hand" [9]. Zo eten wij in de Mis het paaslam dat voor ons werd geslacht : klaar om gezonden te worden (dat is de betekenis van het *Ite missa est*), nadat we ons gevoed hebben aan het Goddelijk maal waarover de postcommunio spreekt.

Boven: eenvoudige dalmatiek
Onder: dalmatiek met versierde amict

Het bekleden met de

Het gebed dat het omgorden begeleidt, gaat echter verder : het spreekt van het doven van het vuur der wulpsheid dat zich in de lendenen bevindt. In het Oude Testament worden de nieren beschouwd als de zetel van de vleselijke lusten. Dit gebed om de kuisheid te bewaren was wellicht nuttig geweest in deze laatste decennia, waarin het aantal sek-

Een priester bij het aankleden

De amict gedragen volgens het dominicaans gebruik

suele misbruiken door priesters hoog opliep. Helaas werd dit gebed in het nieuwe missaal weggelaten, zoals alle andere gebeden die het bekleden met de liturgische gewaden begeleiden. Het is natuurlijk niet alleen door het achterwege laten van deze gebeden in de nieuwe liturgische boeken die het aantal gevallen van perversiteit heeft doen toenemen. De evolutie zou eerder als volgt kunnen worden omschreven : tegenover clerici die steeds meer gewonnen waren voor een openheid tegenover de wereld – verkondigd door Vaticanum II – en dus meer terughoudend tegenover de geest van het offer, heeft de Heilige Stoel een groot aantal gebeden, gebaren, gebruiken en regels weggelaten die – zonder altijd volmaakt te zijn – de verdienste hadden om de clerici te bewaren voor verschillende misstappen (we kennen het adagio "*custodi regulam et regula te custodiet*" : onderhoud de regel en de regel zal u bewaren). Deze weglatingen hebben als signaal gediend die op hun beurt de beweging hebben versterkt. Pater Louis Bouyer, die meegewerkt heeft aan de liturgische *aggiornamento*, maar ze tegelijkertijd ook bekritiseerde, merkt eveneens op dat het "achterwegenlaten van de singel en van de manipel samenvalt met een geestelijkheid die niets meer wil horen van de twee werkelijkheden die deze kledingstukken symboliseerden" [10].

De manipel dan. De oorsprong hiervan is onzeker. Wellicht gaat het om een soort zakdoek (« mappa ») waarmee men tijdens de ceremonies het zweet afveegde. In het Latijn bestaat ook de term manipulum (bundel), die men terugvindt in psalm 125 : "*Euntes ibant et flebant, portantes semina sua. Venientes autem venient in exultatione, portantes* manipulos *suos*" (Degene die in tranen op weg gaat, de zaaizak op de schouder, zal blij zingend naar huis teruggaan met schoven op zijn rug). Dit idee van de lasten van het menselijk bestaan na de erfzonde, wordt uitgesproken in het gebed op het moment dat de priester zich bekleedt met de manipel : "*Merear, Domine, portare manipulum fletus et doloris, ut cum exsultatione recipiam mercedem laboris*" (Dat ik verdiene, Heer, de manipel te dragen, zinnebeeld van tranen en droefheid, opdat ik met gejubel de beloning van mijn zwoegen ontvange). Het is interessant te zien dat de Mozarabische Kerk een gelijkaardige waarde geeft : "*Merear, quæso Domine, deportare manipulum justitiæ: et ferre cum patientia: ut illum cum exultatione deferendo cum tuis sanctis portionem accipiam. Per Christum Dominum nostrum*" (Moge ik verdienen, Heer, de

Ethiopische priester

manipel van de gerechtigheid te dragen, en hem te dragen met geduld, opdat ik, hem dragend met vreugde, deel mag hebben aan uw heiligen). Belangrijk om te weten : in het Latijn betekent "*patientia*" niet alleen het geduld in de moderne zin, maar ook de bereidheid om beproeving te ondergaan ("*pati*" betekent 'ondergaan', of 'lijden'). Terwijl hij zich bekleedt met de manipel, vraagt de Mozarabische priester dus aan god om hem de kracht te geven de beproevingen van het leven te weerstaan, die een vorm van gerechtigheid zijn voor onze zonden. Opdat hij, wanneer hij zo zijn moeilijkheden heeft geofferd, kan deelhebben aan het geluk van de heiligen in de hemel.

Noot: In het vorige nummer vermeldde ik het decreet *Quam singulari* (1910), over de leeftijd van de eerste communie, als indirect de veelvuldige communie te hebben aangemoedigd. Een lezer, die ik bedank, maakt me opmerkzaam erop, dat de H. Pius X vijf jaar eerder een decreet had gepubliceerd, dat uitvoerig betrekking had op de veelvuldige communie: het decreet *Sacra Tridentina, van 20 december 1905.*

[1] **Dit gebruik is gemeenschappelijk aan alle riten, hoewel de gebeden verschillend zijn. Ofwel zijn de gewaden en de voorwerpen zelf verschillend (vb. de Armeense vardap draagt een kroon, de Ethiopische priester houdt een klein kruisje in de hand) ; ofwel komen ze wel overeen, maar hebben ze een ander symboliek ; ofwel lijken de gebeden op elkaar, maar zijn ze niet helemaal gelijk (er zijn talrijke gevallen van varianten, in het bijzonder tussen de verschillende westerse riten).**

[2] **Pierre Lebrun,** *Explication des prières et cérémonies de la messe*, **verkorte heruitgave 1976, Tours, blz. 33**

[3] **Idem.**

[4] **Het gebed dat het bekleden met de amict begeleidt, moet net op het moment worden gezegd dat de priester de amict kort op het hoofd legt («** *ad amictum dum ponitur super caput* **»).**

[5] **Ef 6, 17. De hele perikoop (Ef 6, 10-17) wordt gelezen als Epistel op de XXIe zondag na Pinksteren.**

[6] **De overeenkomst tussen het Latijnse Westen en het Oosten is treffend : de** *kottinâ* **van de Syrisch-Chaldeense priester is wit, in het algemeen de** *kuttino* **van de Syro-Antiocheense priester en Maronieten ook ; de situatie van de** *sticharion* **van de Byzantijnse priester is minder klaar ; de** *patmucan* **van de Armeense priester en de** *qamis* **van de Ethiopische priester zijn meestal ook wit ; de Koptische priester draagt altijd een wit** *sticharion*.

[7] **Aangehaald door Lebrun, Sint-Beda de Eerbiedwaardige en Rauban Maur zijn van mending dat het gaat om te vermijden dat de albe "te lang is zodat zij belet te stappen" (Raban Maur,** *De institutione clericorum*, **Deel I, Hoofdstuk 17, geciteerd in Pierre Lebrun, op. cit., p. 36).**

[8] **Lc 12, 35-40.**

[9] **Ex 12, 11.**

[10] **(L. Bouyer,** *Le métier de théologien, Entretiens avec Georges Daix*, **Ad Solem, heruitgave 2005, p. 92).**

Een overlevende van de aanslag in Bagdad vertelt [1]

Op 31 oktober jl. zijn er 53 personen gedood bij een aanslag door een islamistisch commando, die plaatsvond tijdens de Mis in de Chaldeeuws-katholieke kathedraal van Bagdad, Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand.

Mannen gewapend met mitrailleurs en granaten hebben het gebouw bestormd, hielden de aanwezigen meer dan 5 uur in gijzeling, brachten in het wilde weg priesters en gelovigen om het leven en verwondden 67 andere personen min of meer ernstig. Een groep van de El Qaïda beweging heeft de aanval opgeëist onder het voorwendsel, dat de Koptische Kerk van Egypte mohammedanen zou gevangen houden in kloosters van dit land.

Onder het tiental personen dat geen fysieke verwondingen heeft, hebben twee zussen uit hetzelfde gezin hebben een verklaring gegeven voor een videocamera en zo een waardevol getuigenis gegeven. Omdat de Irakese televisie geweigerd heeft het uit te zenden, heeft een christelijke Libanese zender, *Télé Lumière du Liban*, het gepubliceerd en in vrije toegang op Internet geplaatst. Wij geven u de geschreven kopie van de woorden van de studente van ongeveer 25 jaar, die haar broer en haar moeder heeft verloren bij de aanval. Gezeten op een bank naast har vader en haar zus, vertelt zij heel geschokt, zo goed en zo kwaad als het gaat, wat zij heeft beleefd op de avond van zondag 31 oktober 2010.

"De plechtigheid is begonnen om 17.00 uur, om 17.15 uur, na de lezing van een uittreksel uit de Bijbel en het begin van een gebed, hebben terroristen de kerk bestormd. Men heeft buiten geweerschoten gehoord. Ik weet niet precies met hoeveel zij waren, maar we zijn uit de buurt van de ingang gegaan tot bij het altaar en hebben ons plat op de grond geworpen. Vier mannen zijn er tot dicht bij ons gekomen, zij kwamen uit Arabische landen, maar enkelen onder hen hadden een Irakees accent. (…) Eerst hebben zij de diaken gedood die het evangelie las. En daarna is eerwaarde **Wasseem** gekomen om te proberen de situatie te kalmeren. Zij hebben hem onmiddellijk doodgeschoten. Direct daarna hebben zij ook eerwaarde **Thaer** gedood, die op dezelfde plaats stond.

Ik was gekomen met mijn zus, mijn broer en mijn moeder, wij waren een hele groep parochianen. Toen de terroristen zijn binnengekomen, is iedereen uit elkaar gegaan. Zij zijn begonnen op alles en iedereen te schieten. Zij hebben de mensen op willekeurige manier gedood. Toen hebben zij het kruis gezien… Zij hebben geroepen: 'Ongelovigen! *Allah ou akbar!*'

De restanten van het altaar na de overval in Bagdad

De verwoesting in de kathedraal na de aanslag door het islamitisch commando

Een van hen stond precies naast mij, ik heb zelfs zijn wapen tegen mijn voeten gevoeld. Ik verwachtte dat hij me zou doden. (…) Maar het zijn de jonge mannen die gedood werden. Zij hebben geen enkele jonge man in leven gelaten. Mijn moeder had met andere gelovigen plaatsgenomen in de sacristie. (…) Hoewel het vertrek klein is, waren zij met ongeveer 80 personen (…) In dat vertrek bevond zich ook eerwaarde **Raphaël**. Zij hebben de deur geopend en granaten gegooid…

En daarna heeft een van de terroristen tegen mij gezegd: 'U bent ongelovigen, u zult naar de hel gaan, terwijl ik naar het paradijs zal gaan.' Eén terrorist, en Syriër, heeft geëist dat er een vrouw komt en opbelt met zijn draagbare telefoon. Ik ben opgestaan, omdat ik niet wist wat ik moest doen. Hij heeft me gezegd: 'Als je niet beweegt, dood ik je.' Ik heb me dus bewogen tot bij hem. Hij heeft me een granaat in mijn hand gelegd en ik heb in de telefoon gesproken. Het was de pers. Hij heeft me bevolen te zeggen, dat zij ons niets deden. Maar hoe bang ik ook was, ik heb niet gezegd wat hij me vroeg. Iedereen was dood, ik zag de lijken voor me. De terrorist heeft toen gezegd: 'We zullen jullie niet sparen, jullie christenen, jullie zijn ongelovigen, jullie vereren het kruis, maar God is enig, vereer het kruis niet!' Toen hebben zij op het beeld van Christus geschoten, dat op de grond in stukken is gevallen. Zij hebben alles in de kerk vernield. En vervolgens heeft de terrorist mijn broer gedood terwijl zijn zoontje van drie jaar naast hem stond en schreeuwde: 'Hou op! Hou op!' Ik kon hem zelfs niet in mijn armen nemen… (…)

Naast mijn broer was er ook een vrouw die enorm bloedde. Zij heeft aan de terrorist gevraagd: 'Dood me, alstublieft, laat me niet langer lijden.' Hij heeft geantwoord: 'Nee, lijd, zo zal je de hel tegelijkertijd op aarde en na je dood ervaren.' En hij herhaalde: 'Jullie zijn ongelovigen, *Allah ou akbar!*' En ik bad toen de rozenkrans, mijn hoofd gebogen naar de grond. Een terrorist is me komen vragen: 'Wat bid je? Wat vereer je? Vereer je Christus?' En daarna zijn de granaten ontploft en we hebben werkelijk de indruk gehad, dat de kerk op ons ging instorten. Ik dacht absoluut niet dat ik zou overleven. Ik bad alsof ik ging sterven. Onze Moeder heeft ons gered."

In zijn editie van 12 november 2010 publiceert *Le Figaro* ook woorden die de wreedheid van de aanvallers aantonen. Een jonge vrouw vertelt:

"Zij begonnen te schreeuwen en ons te beledigen: "Christenhonden, jullie gaan allemaal sterven want jullie zijn ongelovigen, jullie gaan naar de hel en wij naar het paradijs! *Allah Akbar!*" Zij hebben dadelijk de mensen van de eerste rij gedood, daarna heeft de priester geprobeerd tussenbeide te komen om ze te kalmeren en hij is ook geëxecuteerd. Ik had vier van deze terroristen tegenover me. Ik zag de haat in hun blik." Na een uur begonnen zij alle mannen en daarna de kinderen te doden, mijn broer is meegenomen en vervolgens tegen de muur beschoten. Zij lachten terwijl zij ons bleven beledigen! (…) Vervolgens, toen een van hen zag dat mijn vader alleen gewond was, heeft hij hem afgemaakt. Hij probeerde mijn neefje van drie jaar te beschermen

Enkele overlevenden van de aanslag, gewond in het ziekenhuis.

onder zijn lichaam, zij hebben het kind genomen en hem een kogel in het hoofd geschoten… (…) Ik bad tot Maria om ons te beschermen… Vervolgens is het leger binnengekomen, de terroristen hadden geen munitie meer, en ook geen granaten, zij hebben zich dus opgeblazen. De knallen waren zo sterk, dat ik heb geloofd in een aardbeving, dat de kerk op ons ging vallen… Zij waren de duivel, ik kan zeggen dat ik hem gezien heb…"

Deze gijzeling is op 10 november gevolgd door nieuwe moordaanslagen op de woningen van de leden van de christengemeenschap in Bagdad. Zes personen zijn dood en 26 andere zijn gewond. Volgens een functionaris van de minister van binnenlandse zaken zijn er, tussen 4 uur en 6 uur in de morgen, twee mortiergranaten en tien zelfgemaakte bommen gericht op christenwoningen in verschillende wijken van de Irakese hoofdstad. De avond tevoren waren drie huizen, die behoorden aan christenen in **Mansour**, in het westen van Bagdad, mikpunt geweest van bomaanvallen, die drie gewonden hebben gemaakt.

Al zeer in de gaten gehouden onder het regiem van Saddam Hoessein, waarin het apostolaat en de bekeringen verboden waren op straffe van dood, leeft de christengemeenschap van Irak in de terreur sinds de invasie, geleid door de Verenigde Staten, in 2003. Toch sinds de eerste tijd van het christendom tegenwoordig in Irak, ziet de Kerk van het Oosten haar gelovigen iedere dag hun geboortegrond verlaten, gaande van 800.000 tot 500.000 leden in de loop van de laatste zeven jaren. "De mensen lijden zo door de angst. Er is woede en wanhoop, en zij weten niet waarheen zij zich moeten wenden. Ik heb slechts één boodschap: bid alstublieft voor ons. Het is werkelijk een heel moeilijke tijd. Het is de chaos", heeft Mgr. **Bashar Warda** verklaard, Chaldeeuwse aartsbisschop van Arbil (het noorden van het land) tegen het werk van internationale katholieke hulp "Aide à l'Eglise en Détresse" (AED) (Hulp aan de Kerk in Wanhoop).

Er zijn verschillende ondersteunende manifestaties georganiseerd in Europa, die duizenden mensen bijeenbrachten in België, Zweden en Frankrijk, dat als enige land christenen die gewond zijn bij de terroristische aanval heeft opgevangen. In haar online editie van 15 november 2010 heeft de *Journal du Dimanche* het getuigenis ontvangen van sommige van deze onlangs aangekomen Iraki. Onder hen, **Najjla**, van wie de broer, priester, overleden is toen hij het Evangelie las: "Op straat is het verschrikkelijk, vertelt zij. Men verplicht ons de hoofddoek te dragen. Er zijn ontvoeringen, moorden. Zelfs het leven van de kinderen op school wordt onmogelijk. Zij worden er behandeld als ongelovigen, vooral de meisjes. Vroeger, onder Saddam Hoessein, waren wij burgers zoals de anderen. Tegenwoordig wil men onze dood in Irak."

Jamal, van haar kant, van wie de moeder in haar buik geraakt is door een kogel, vertelt over een hels dagelijks leven: "Op straat hoor je ze Christus en de Maagd Maria verwensen. Men zegt tegen je, dat men je zal doden. Dat men je kent, dat men weet waar je woont, waar je werkt. Je kunt niemand meer vertrouwen."

Al op 1 november had de paus gereageerd, na het Angelusgebed op het St. Pietersplein in Rome, en een oproep gedaan om te protesteren tegen de aanslag: " Ik bid voor de slachtoffers van dit onzinnige geweld, des te vreselijker omdat het weerloze mensen heeft getroffen, bijeen in het huis van God, dat een huis van liefde en verzoening is. Ik breng bovendien mijn hartelijk meeleven tot uitdrukking met de, opnieuw getroffen, christengemeenschap, en bemoedig alle priesters en gelovigen om sterk en stevig te zijn in de hoop." – *Wat is dus de interreligieuze dialoog als de christenen alleen nog maar kunnen kiezen tussen de koffer of de doodkist?*

[1] **DICI, nr. 225 van 20.11.10. Bronnen: Apic/Le Figaro/ Le Parisien/ Le Journal du Dimanche/ Télé Lumière de Liban**

De H. Mis: de verborgen schat

Door de H. Leonardus van Porto Mauritio
(1676 - 1751)

Hoe is het mogelijk, dat men zich bij het altaar bevindt met een verstrooide geest en een onoplettend hart, terwijl de engelen met een heilige vrees het voltrekken van een bovennatuurlijk werk aanschouwen.

Het grootste wonder van de goddelijke macht

U bent misschien verbaasd mij te horen zeggen dat de Mis een werk vol wonderen is. Is het, inderdaad, geen wonder dat al onze bewondering verdient, dat de verandering (de consecratie) wordt teweeg gebracht door de woorden van een eenvoudige sterveling? Wie, niet alleen onder de mensen, maar ook onder de engelen, zal een dergelijke macht kunnen uitleggen?

Wie zou zich kunnen voorstellen dat de stem van een mens, die zelfs niet de kracht heeft een strohalm van de grond op te heffen zonder er de hand op te leggen, van God de wonderbaarlijke macht heeft ontvangen de Zoon van God zelf van de hemel op de aarde te doen nederdalen. Dat is een kracht, groter dan die om bergen te verplaatsen, de zee te doen opdrogen en de hemelen in beroering te brengen.

De woorden die de priester uitspreekt bij de Consecratie, zijn in zekere zin even machtig als dat eerste Fiat waarmee God alle dingen uit het niets trok; het lijkt zelfs alsof zij dat andere Fiat te boven gaan waarmee de heilige Maagd het Eeuwig Woord in haar schoot ontving. Want zij deed toen niet anders dan de materie van het lichaam van Jezus Christus leveren, dat weliswaar uit haar bloed, maar niet door haar, werd gevormd; terwijl de priester, instrument, vertegenwoordiger van de Heer in de handeling van de Consecratie, Jezus Christus zelf voortbrengt op een onuitsprekelijke wijze, sacramenteel, even vaak als hij het H. Offer opdraagt.

De gelukzalige Jean de Mantone, genaamd de Goede, had als gezel een kluizenaar, die niet kon begrijpen hoe de woorden van een eenvoudige priester de kracht hadden de substantie van brood en wijn te veranderen in die van het lichaam en bloed van Jezus Christus; hij had zelfs enige instemming verleend aan de twijfel die de duivel hem had ingeblazen op dit punt.

De goede dienaar Gods, die zijn dwaling had opgemerkt, leidde hem naar een fontein en nadat hij er een kom water uit geput had, gaf hij deze aan hem te drinken. De andere bekende, toen hij gedronken had, dat hij nooit zulke heerlijke wijn had geproefd. "Wel, broeder", zei Jean hem toen, "ziet u het wonder? Als God heeft toegestaan dat het water in wijn is veranderd door mij, miserabele mens, waarom zou je dan niet geloven dat, door middel van de woorden van de priester, die uiteindelijk de woorden van God zijn, de substantie van brood en wijn wordt veranderd in de substantie van het lichaam en het bloed van Jezus Christus? Wie zou grenzen durven stellen aan de almacht van God?" Dat was voldoende om de kluizenaar te verlichten, die, alle twijfels uit zijn geest verjagend, een strenge penitentie deed voor zijn zonde.

De omvang van de werkelijke tegenwoordigheid

Er is slechts een weinig geloof voor nodig om te erkennen dat de voorrechten die dit aanbiddelijk Offer bevat ontelbaar zijn. En ten eerste is het al een groot wonder dat de heilige mensheid van Jezus zich op iedere tijd, in duizend verschillende plaatsen, vermenigvuldigt, bij wijze van spreken beschikkend over een soort onmetelijkheid, die geen enkel ander lichaam bezit, en die hij heeft verdiend door zich op te offeren aan zijn Vader.

Dat is wat de duivel verklaarde aan de ongelovige jood, sprekend door de mond van een bezetene. Deze bevond zich op een plaats waar tegelijkertijd veel personen waren, en onder anderen een bezeten vrouw. Een priester ging op dat moment voorbij, de heilige teerspijze brengend naar een zieke, te midden van een grote menigte mensen. Allen knielden om het H. Sacrament te aanbidden bij het voorbijgaan; alleen de jood bleef rechtop staan, zonder een enkel teken van eerbied te geven. De vrouw stond woedend op bij het zien daarvan, rukte de hoed van het hoofd van de jood en gaf hem een stevige oorvijg, zeggend: "Ongelukkige, waarom vereer je niet de ware God, die zich in dit goddelijk sacrament bevindt." "De ware God?" antwoordde de jood, "als dat waar was, zouden er dus meerdere goden bestaan, daar er op ieder van uw altaren een is, als men er de Mis leest?" Bij deze redenering greep de bezetene een zeef, en haar voor de zon houdend, zei zij tot de jood naar de stralen te kijken die door de openingen drongen. Vervolgens voegde zij eraan toe: "Schijnen er meerdere zonnen door de gaten van deze zeef of is het er slechts een?" "Het is er slechts een."Waarom verwonder jij je dan dat God, ofschoon hij onzichtbaar en onveranderlijk is, door een overmaat van liefde, werkelijk tegenwoordig is op meerdere altaren tegelijk?" Meer was er niet nodig om de jood te overtuigen en hem te dwingen de waarheid toe te geven.

O, als wij een weinig geloof hadden, dan zouden wij ook in de vurigheid van onze ziel uitroepen: "Nee, er zijn geen grenzen aan de goddelijke macht."

De vlucht naar Egypte

Door de H. Johannes Chrysostomus

"Een engel van de Heer verscheen in een droom aan Jozef en zei:'Sta op, neem het kind en zijn moeder, vlucht naar Egypte en blijf daar tot ik het u zeg; want Herodes zoekt het kind om het te doden'"(Matt. 2, 13).

De engel zegt niet: "Neem de moeder en het kind", maar "neem het kind en de moeder", want het kind is niet geboren voor de moeder, maar de moeder is voorbereid voor het kind. Maar hoe kan de Zoon van God vluchten voor een mens? Wie zal ons verlossen van onze vijanden, als Hijzelf gedwongen is om de zijnen te vrezen? Hij moest zich daarin eerst onderwerpen aan de omstandigheden van de menselijke natuur die Hij had aangenomen, omstandigheden die eisen, dat de menselijke natuur en het aan zichzelf overgelaten kind vluchten voor een macht die dreigt (…) Zie, nauwelijks is het kind geboren, of de tiran wordt woedend, en de moeder met het kind zijn verplicht te vluchten naar een vreemd land. Als dus, nadat u zich aan een geestelijk werk hebt toegewijd, de beproeving u treft, maak u niet van streek, maar profiteer van dit voorbeeld om alles met moed te verdragen.

"Toen Herodes bemerkte, dat hij door de Wijzen om de tuin geleid was, ontstak hij in hevige toorn, en hij zond zijn mannen uit om alle jongens van twee jaar en jonger te vermoorden, die er waren in Bethlehem en het gebied daarvan"(Matt. 2, 16).

Als de toorn van koningen wordt ontstoken door de passie voor de macht, dan is zij als een omvangrijke brand, die men tevergeefs tracht te blussen. Maar wat deed hij? Hij liet alle kinderen ter dood brengen. Zoals een gewond wild dier alles verscheurt, wat zich voordoet als zijnde de oorzaak van zijn verwonding, zo koelt Herodes, bedrogen door de Wijzen, zijn woede op alle kinderen. Hij zei bij zichzelf in zijn woede: "De Wijzen hebben zeker dit kind gevonden, van wie zij het toekomstige koningschap aankondigden", want een koning die de heerszucht kwelt, veronderstelt alles, omdat hij alles vreest. Hij stuurde dus zijn afgezanten om alle kinderen ter dood te brengen, en om een enkele onder hen te begraven in het overlijden van alle anderen.

"Toen ging in vervulling wat door de profeet Jeremias was aangekondigd: Een klacht werd gehoord in Rama, geween en luid gejammer. Rachel beweent haar kinderen, en wilde niet getroost worden, omdat zij er niet meer zijn" (Matt. 2, 17-18).

Na ons vervuld te hebben met afschuw door het verhaal van deze wrede moordpartij, toont de Evangelist ons, om de droevige indruk ervan te verminderen, dat het niet gebeurd is buiten medeweten van God, of ondanks zijn macht, maar dat Hij het zelf had voorspeld door zijn profeet.

"Door God gewaarschuwd in een droom, trok Jozef zich terug in het gebied van Galilea, en ging wonen in een stad, Nazareth geheten, opdat in vervulling zou gaan wat voorspeld was door de profeten: Hij zal Nazareër genoemd worden" (Matt. 2, 2-23).

(…) U ziet, dat Jozef was gekozen om aan Maria de diensten te verlenen, die haar toestand vereiste. Wie anders zou haar alle zorgen hebben kunnen geven tijdens haar reis naar Egypte en bij haar terugkeer, als hij niet haar echtgenoot was geweest? Op het eerste gezicht is het Maria die Jezus voedde, en Jozef die over Hem waakte; maar in werkelijkheid voedde het goddelijk kind zelf zijn moeder en beschermde Jozef.

Door het gehucht te verlaten, waar Hij geboren was, was het veel gemakkelijker het geheim ervan te verbergen, want heel het geweld van de vijand richtte zich tegen Bethlehem en de omgeving ervan. Jozef ging dus naar Nazareth om te ontsnappen aan het gevaar en terug te komen in zijn vaderland.

(…) Deze omstandigheid was voorspeld, zoals men ziet in deze woorden van Filippus tot Nathanaël: "Wij hebben gevonden wie Mozes en de profeten hebben aangekondigd, Jezus van Nazareth". Daarom werden de christenen eerst Nazareeërs genoemd, een naam die vervolgens in Antiochië werd veranderd in christenen.

Nieuws uit de Kerk en de wereld

De Zwitserse bevolking besluit misdadige vreemdelingen uit het land te zetten.

Met 52,9% van de stemmen is de Zwitserse stemming over het uitzetten van misdadige vreemdelingen een echt succes geweest voor een land, dat het grootste percentage aan vreemde inwoners telt van Europa. De Zwitserse volkspartij, die aan de bron van de voorgestelde tekst staat, erkent de gezonde reactie van het Zwitserse volk. Deze partij begint trouwens een nieuw volksinitiatief, deze keer voor het gezin: voor een belastingaftrek van 10.000 Zwitserse francs voor de ouders die kinderoppas voor hun rekening nemen.

Bron: Présent

623.000 moslims in België

Een onderzoek van de socioloog Jan Hertogen herziet de statistieken met betrekking tot het aantal moslims in België naar een veel groter aantal, hij schat het op 623.780 personen, dat wil zeggen 5,8% van de bevolking. De officiële statistieken rekenen met een moslimgemeenschap van 400.000 personen.

Bron: Le Soir

De AmerikaanseCatholic League bereikt de intrekking van een heiligschennend werk

De National Portrait Gallery, museum van Washington, heeft onlangs een video ingetrokken, die werd vertoond in het kader van de tentoonstelling "Hide/Seek: Verschil en passie in Amerikaanse portretkunst," na de protesten van de Catholic League. Deze had zich gekant tegen deze video die een crucifix toonde, dat overdekt was met mieren. Zoals de Catholic League zei: "Laat ze de volgende keer een kunstenaar uitnodigen om insecten te zetten op een afbeelding van Mohammed en laat ze aan de moslims uitleggen, dat het er niet om gaat ze te schofferen!"

Bron: http://www.osservatore-vaticano.org

Dreigementen tegen de christenen van Pakistan

Asia Bibi, 37 jaar, moeder van vier kinderen, heeft anderhalf jaar in gevangenschap door gebracht. Deze christen was door de vrouwen van haar dorp ervan beschuldigd, de islam beledigd te hebben na een onenigheid, die had plaatsgevonden in het veld. Haar ter dood veroordeling, op 11 november j.l., door het gerechtshof van Sheikhupura (provincie van de Punjab) voor godslastering had heftige reacties gewekt in de wereld en de verontwaardiging van de internationale gemeenschap, die klaar heeft gestaan om haar gratie te laten verlenen. Op 17 november, aan het eind van de algemene audiëntie, had ook paus Benedictus XVI om haar vrijlating gevraagd, terwijl hij de eerbied voor de fundamentele rechten van de mensen die zich in soortgelijke omstandigheden bevinden, benadrukte. Ten slotte heeft zij enkele dagen later gratie gekregen van de president van Pakistan.

Intussen hebben de islamitische terroristische organisatie *Lashkare-Toiba*, en andere Taliban-groepen een soort "fatwa" (rechtsoordeel) uitgevaardigd tegen de minister die belast is met de religieuze minderheden, de katholiek Shabhaz Bhatrti. Hij is een "rechtelijk doelwit" (volgens de Mohammedaanse wet) en "moet gedood worden als medeplichtige aan heiligschennis". In het spel is: zijn betrokkenheid met betrekking tot de herziening van de wet op de heiligschennis.

Bron: Cathobel / Fides

De paus ontvangt de slachtoffers van Bagdad

Na afloop van de algemene audientie van 1 december heeft Benedictus XVI een groep gewonde personen ontvangen, die slachtoffer werden van de moorddadige overval, gepleegd op 31 oktober j.l. in de Chaldeeuws-katholieke kathedraal van Bagdad. Deze gewonden werden vergezeld door sommige van hun naasten, heeft pater Ciro Benedettini, vicevoorzitter van het persbureau van de Heilige Stoel tegen de journalisten verklaard.

Overigens heeft Abdel Aziz ben Abdallah Al-Cheikh, Groot Moefti van Saoedi-Arabië, tijdens de grote bedevaart naar Mekka, op 16 november j.l., opgeroepen tot "een gematigde islam". Met wie drijft hij de spot?

Bron: Cathobel

Het Vaticaan afwijzend tegen de executie van Tarek Aziz

Het Vaticaan heeft gevraagd dat de ter dood veroordeling van de vroegere vicepremier van Irak niet wordt uitgevoerd, om "de verzoening en de wederopbouw van de vrede en van het recht in Irak na al het verduurde lijden te bevorderen".

Als christen was Tarek Aziz in het Vaticaan ontvangen in februari 2003 door Johannes Paulus II, die toen de

Amerikaanse invasie in Irak wilde verhinderen.

Bron: Cathobel

Zaligverklaring van een bisschop, martelaar van het communisme

In Roemenië is op 30 oktober j.l. Szilard Bogdánffy (1911-1953), slachtoffer van het communistische regiem en op 2 oktober 1953 als martelaar gestorven in de gevangenis van Nagyenyed, zalig verklaard.

Benedictus XVI heeft er de nadruk op gelegd, dat pater Szilárd Bogdánffy in 1949, toen hij 38 jaar was, "op clandestiene wijze (zonder pauselijk mandaat) bisschop gewijd werd" en dat hij vervolgens gearresteerd is "door het communistische regiem van zijn land, Roemenië", voor "samenzwering". "Na vier jaren van lijden en vernederingen, is hij in de gevangenis gestorven", heeft de paus in herinnering gebracht.

Russische wet over de teruggave van goederen aan de Kerk

De Russische president, Dimitri Medwedew, heeft op 30 november een wet afgekondigd , die zorgt voor de teruggave aan de orthodoxe Kerk van kerken en kloosters, die in de communistische tijd vaak veranderd zijn in museum. De Unie van de musea van Rusland en het Russische Comité van ICOM (International Council of Museums) hadden, wat hun aangaat, geëist dat een zestigtal voor de Russische geschiedenis buitengewoon belangrijke kloosters en kerken, vooral die welke de Unesco heeft geklasseerd op de lijst van het Wereldpatrimonium van de mensheid, niet werden teruggegeven aan de orthodoxe Kerk. De huidige wet heeft effect op de teruggave van 6584 religieuze plaatsen, waarvan er 6402 de orthodoxe Kerk aangaan. De andere plaatsen behoren vooral aan islamitische en boeddhistische gemeenschappen.

Overigens zou , in Smolensk, in Rusland, een kathedraal die meer dan 70 jaar geleden werd veranderd tot departement van de Staatsarchieven, weldra aan de katholieken teruggegeven kunnen worden. "Zodra het nieuwe gebouw voor de archieven klaar is, volgend jaar, zullen wij bereid zijn om met Polen te spreken over een plan om de katholieke kerk terug te geven of te restaureren", heeft de gouverneur van Smolensk, Sergei Antufjew, verklaard.

Bronnen: Cathobel / Apic

Vijf anglicaanse bisschoppen keren terug in de katholieke Kerk

Om de leden van de anglicaanse Gemeenschap in Engeland, waarvan vijf bisschoppen hun ontslag hebben genomen op de morgen van 8 november 2010, te ontvangen, is het Vaticaan bezig om een eerste ordinariaat te vormen, overeenkomstig de apostolische constitutie *Anglicanorum coetibus.* De apostolische constitutie, gepubliceerd in november j.l. biedt hun een specifiek kader dat het in staat stelt "de liturgische, geestelijke en pastorale tradities van de anglicaanse Gemeenschap" te bewaren.

Bovendien hebben, na een meerderheidsstemming, de parochianen van de anglicaanse St. Peterskerk van Folkestone, in Kent, besloten zich tot het katholicisme te bekeren. Meegenomen door hun herder, father Stephan Bould, willen deze anglicanen de Kerk van Engeland verlaten vanwege de recente beslissing, om vrouwen tot bisschop te benoemen.

Bronnen: Cathobel / Zenit / Le Figaro

De Hongaarse minister-president ontvangen door Benedictus XVI

De minister-president van de Hongaarse republiek, Viktor Orbán, is op 6 december 2010 op audiëntie ontvangen door paus Benedictus XVI, aan de vooravond van het Hongaarse voorzitterschap van de Europese Unie. Herinneren wij ons, dat de paus vier jaar geleden de nieuwe ambassadeur van Hongarije bij de Heilige Stoel, de heer Gábor Györiványi had ontvangen.

Radio Vaticana vermeldt, dat de Hongaarse regering een plan tot verandering van de grondwet heeft gepresenteerd, dat de verwijzing naar het christendom voorziet, als fundamentele culturele waarde in de geschiedenis van het land. De wet bepaalt eveneens, dat het leven vanaf de conceptie verdient beschermd te worden als een fundamenteel menselijk recht, dat het leven en de menselijke waardigheid onschendbaar zijn, dat de grondwet het huwelijk beschermt, dat beschouwd wordt als natuurlijkste verenigingsbasis tussen een man en een vrouw en de grondslag van het gezin.

Bronnen: Cathobel / Zenit

De paus in Barcelona

In een Spanje dat in februari jl. een wet heeft aangenomen die de abortuspraktijk versoepelt, en waarin het homohuwelijk gewettigd is, heeft

de paus, op 7 november jl., opnieuw verklaard dat de Kerk zich verzet tegen iedere vorm van verloochening van het menselijk leven en verdedigde "wat de natuurlijke orde bevordert in het kader van de gezinsinstelling", op die manier tegelijk de abortus, de euthanasie en het homohuwelijk veroordelend.

In de ogen van de paus staat het bevorderen van het gezin ook toe, dat "het leven van kinderen verdedigd wordt als heilig en onschendbaar vanaf het moment van hun conceptie". De opperherder heeft ook de wens uitgesproken dat "het geboortecijfer gestimuleerd, gewaardeerd en gesteund wordt op, maatschappelijk en wetgevend, juridisch niveau". De gelovigen die buiten de kerk stonden hebben dadelijk geapplaudisseerd voor de woorden die door de paus uitgesproken werden.

(Tijdens deze Mis heeft koningin Sophia hardnekkig volgehouden, de communie in de hand te ontvangen, terwijl in de pausmissen een knielbank wordt neergezet om de communie geknield en op de tong te ontvangen…)

Bronnen: Cathobel / Apic

Colombia weigert het "homohuwelijk"

Het constitutioneel Hof van Colombia heeft geweigerd een verzoekschrift te onderzoeken, dat vroeg het "homohuwelijk" ingang te doen vinden in dit land langs de omweg van een wijziging van het Colombiaanse burgerlijk wetboek. Door het verzoekschrift van de jonge advocaat Felipe Montoya niet ontvankelijk te verklaren, laat het Hof echter de vraag open, omdat er geen uiteindelijke beslissing is. De katholieke Kerk heeft, via de stem van de secretaris van de Bisschoppenconferentie, Mgr. Juan Vicente Cordoba, betreurd dat het constitutioneel Hof het verzoekschrift van Montoya niet heeft onderzocht, om hem klaar en duidelijk te weigeren langs de omweg van een volwaardig vonnis: "Het Hof moet niet beslissen naar gelang zijn magistraten denken; deze moeten zich baseren op het gevoelen van het Colombiaanse volk; het moet de cultuur, de godsdienst en de moraal eerbiedigen".

Bron: Life Site

Kardinaal Vingt-Trois keurt het bio-ethisch wetsontwerp af

In een artikel in het dagblad *La Vie* geeft kardinaal AndréVingt-Trois, aartsbisschop van Parijs en voorzitter van de bisschoppenconferentie van Frankrijk, zijn afkeuring te kennen gegevenvan het Franse bio-ethisch wetsontwerp, vooral op gebied van onderzoek op het embryo. Hij betreurt de ongerijmde tegenstrijdigheidvan de regering die enerzijds toegeeft "dat met het onderzoek op het embryo, de eerbied voor de menselijke waardigheid op het spel staat"en dat "tegelijkertijd een systeem schijnt te installeren, waarin de vernietiging van embryo's geen uitzondering meer is".

Bron: La Vie

Een onderscheiding voor een vrouw die zich inzet tegen euthanasie

Maryannick Pavageau, sinds 26 jaar lijdend aan tetraplegie (verlamming aan alle vier de ledematen), heeft op 27 oktober 2010 een onderscheiding (Légion d'honneur) van de Franse regering ontvangen voor haar inzet tegen euthanasie. "Ieder leven verdient geleefd te worden. (…) Ik heb me ingezet tegen euthanasie, want het is niet het fysieke lijden dat leidt tot de wens om te vertrekken, maar een ogenblik van ontmoediging, de indruk een last te zijn… Alle mensen die vragen om te sterven zijn vooral op zoek naar liefde".

Bron: Cathobel

De Filippijnse regering in staat van oorlog tegen het gezin en de Kerk

De Filippijnse regering wil een wet opleggen (*Reproductive Health Bill*), die alle anticonceptie en zelfs de kosteloosheid ervan bevordert, op straffe van strenge sancties voor allen die zich ertegen zouden verzetten. Dit betreft de Filippijnse bisschoppen. Daarom heeft de Priesterbroederschap op de Filippijnen een rozenkranskruistocht gelanceerd vanaf 31 oktober 2010 tot 16 januari 2011. De situatie is zo gevaarlijk, dat zelfs kardinaal Vidal, van Cebu, evenals Mgr. Aniceto, aartsbisschop van San Fernando, alle Filippijnen aanmoedigen om deel te nemen aan deze Kruistocht.

Bron: www.laportelatine.org

Heeft de paus het gebruik van het condoom toegestaan?

Een zin van de paus, in zijn laatste interviewboek "Licht van de wereld", heeft veel inkt doen vloeien. Strikt genomen, heeft Benedictus XVI alleen maar gezegd, dat men in het gebruik van een condoom door een prostitué met de bedoeling om het overbrengen van aids te beletten, een eerste stap naar zijn eigen zedelijke verheffing en verantwoordelijkheidsbesef kon zien. Men zou in dezelfde zin kunnen zeggen, dat de beslissing die genomen wordt door een moorddadige dief, om in de toekomst zijn activiteiten tot kruimeldiefstallen te beperken, om de naaste niet meer naar het leven te staan, subjectief beschouwd zou kunnen worden als een eerste stap naar zijn zedelijke verheffing. Eruit te concluderen dat de kruimeldiefstal eveneens moreel verdedigbaar zou worden, is even oneerlijk als de uitspraken van sommige bisschoppen en theologen, volgens wie Benedictus XVI eindelijk de deur opengezet zou

hebben voor de anticonceptiemiddelen.

Maar men moet wel opmerken, dat de verwijzing van de paus naar "bijzondere gevallen" een zekere basis verleent aan deze interpretaties. Hij had, immers, van de vraag van Peter Seewald die hem vroeg of de Kerk niet "uit principe tegen het gebruik van het condoom is" moeten profiteren om iedere twijfel uit de weg te nemen. Maar hij antwoordt gewoon, dat de Kerk het condoom niet beschouwt als "een echte en morele oplossing", ondanks dat het in "het een of ander" geval, echter "een eerste stap op de weg van een ander beleefde seksualiteit zou kunnen vormen, een menselijker seksualiteit." Beleefd gezegd, is het zwak. Dat de seksualiteit alleen in het huwelijk beleefd kan worden op een manier die in overeenstemming is met de wil van God en de menselijke natuur waardig, en dat hier het condoom en ieder ander kunstmatig anticonceptiemiddel moreel verworpen moet worden, dat is natuurlijk niet ontkend door de paus, maar dat is evenmin duidelijk verklaard, wat toch juist nodig zou zijn vandaag. Door dit feit, en vanwege zijn wil om de geseculariseerde wereld zoveel mogelijk tegemoet te treden en niemand te kwetsen, deelt hij met de media een bepaalde verantwoordelijkheid voor de verwarring en de teleurstelling, die de inlichtingen van deze laatste dagen onder de gelovige katholieken hebben opgeroepen.

Bron: eerwaarde heer Gaudron

Het Amerikaanse seminarie van Leuven gaat sluiten

Het *American College* van Leuven gaat zijn deuren sluiten bij de aanvang van het volgende studiejaar. Het seminarie werd opgericht door de Amerikaanse bisschoppen, in 1857, met het dubbele doel de jonge Europese priesters te vormen voor de missie in de Verenigde Staten en om Amerikaanse seminaristen een theologische en filosofische vorming te bieden, van een kwaliteit die zijn gelijke niet had in de Verenigde Staten. Het afnemend aantal seminaristen en de moeilijkheid om "gekwalificeerde priesterdocenten te krijgen" hebben tot deze beslissing aangezet. Het is niet verbazingwekkend dat het Amerikaanse episcopaat moeite heeft ter plaatse gekwalificeerde priesterdocenten te vinden, omdat de katholieke Universiteit van Leuven zich afvraagt of zij haar kwalificatie van "katholiek" moet bewaren! Het is dus beter, dat de Amerikaanse jonge toekomstige geestelijken elders gevormd gaan worden.

Bron: Daniel Hamiche

De woordvoerder van Mgr. Léonard biedt zijn ontslag aan

Tijdens een persconferentie, gegeven op 2 november jl., heeft Jürgen Mettepenningen, woordvoerder van Mgr. Léonard zijn ontslag aangekondigd. Hij heeft het gedaan zonder enige noodzakelijkheid, maar men kaner zich slechts over verheugen. Want iemand die officieel het priesterschap van vrouwen en de erkenning van het "homohuwelijk" welgezind is, is werkelijk niet op zijn plaats als woordvoerder van de Kerk van België!

Pater Samuel

Sinds begin november 2010 bedreigt de bisschop van Doornik, Mgr. Guy Harpigny, pater Samuel Ozdemir (Charles-Clement Boniface, naar zijn Belgische civiele identiteit) met excommunicatie of – op zijn allerminst – met suspensie, voor het onwettig uitoefenen van zijn priesterschap, het onrechtmatig uitoefenen van de taak van exorcist en onwettige stichting van een religieuze congregatie. Bovendien verdenkt het gerecht hem van verduistering van fondsen. Op woensdag 24 november heeft RTBF (Radio Télévision Belgique Français) een reportage uitgezonden over deze kwestie.

Bronnen: Cathobel / bisdom van Doornik

"De zaak Williamson" is niet klaar

Een week voor zijn proces in hoger beroep, op 29 november 2010, heeft Mgr. Williamson besloten een nieuwe advocaat te kiezen, mr. Wolfram Nahrath, sympathisant van Duitse neonazi milieus. Mgr. Fellay heeft daarom het uitdrukkelijke bevel gegeven aan Mgr. Williamson, terug te komen op deze beslissing. "De ongehoorzaamheid aan dit bevel zou Mgr. Williamson de uitsluiting uit de Priesterbroederschap St. Pius X op de hals doen halen". Mgr. Williamson heeft daaraan gevolg gegeven. De datum van de zitting van het proces in hoger beroep is verschoven naar eind januari - begin februari 2011. In zijn laatste boek vertelt de paus in vertrouwen: "Williamson is nooit katholiek geweest, in de eigenlijke betekenis van het woord. Hij was anglicaan, en hij is direct overgegaan van het anglicanisme naar Lefebvre". Dat is zeer onjuist, want Richard Williamson is ruimschoots voordat hij naar het seminarie van Ecône ging tot het katholicisme bekeerd. En zelfs toen hij in de Priesterbroederschap St. Pius X is gekomen, was deze nog door geen enkele veroordeling getroffen.

Bron: eerwaarde heer Gaudron

Mgr. Gherardini en de Priesterbroederschap St. Pius X

Mgr. Gherardini, een van de bekendste hedendaagse vertegenwoordigers van de "Romeinse theologie", heeft onlangs een lezing gehouden over de huidige gesprekken tussen Rome en Ecône. Hij heeft vooral verklaard: "Ik ben er diep van overtuigd, dat men (…) de Priesterbroederschap zou moeten bedanken die, in een situatie van secularisatie, aan de kantlijn van een postchristelijk tijdperk, en soms onverhulde antipathie tegen het geloof, de fakkel van het geloof en de traditie hoog heeft gehouden".

Bronnen: Chrétienté Info

"De verrijking van de buitengewone vorm"

Sprekend over "de verrijking van de buitengewone vorm" voorzien door het Motu Proprio van 2007, stelt

Mgr. Schneider, hulpbisschop van Karaganda, drie punten voor: de vertaling van de lezingen, de invoering van enkele prefaties van het nieuwe missaal en van onlangs heilig verklaarde heiligen. Wat aantoont, dat de Kerk niet echt een liturgische revolutie nodig had om dit paar kleine aanpassingen te doen.

Bron: Paix liturgique

Mgr. Mauro Piacenza, prefect van de Congregatie voor de clerus

Begin oktober heeft Benedictus XVI de secretaris van de Congregatie voor de clerus, Mgr. Mauro Piacenza, benoemd tot prefect van dezelfde congregatie. Sommige waarnemers wijzen erop, dat het niet gangbaar is, dat een secretaris hoofd van een dicasterium wordt.

Midden in de crisis betrefrfende de pedofiele priesters heeft Mgr. Piacenza de gedachte gehad, in alle bisdommen van de Kerk de aanzet te geven tot een campagne van eeuwigdurende aanbidding voor de heiliging van de clerus. Het is ook aan zijn initiatief dat men het priesterjaar te danken heeft. De paus heeft hem kardinaal gemaakt bij het laatste consistorie. Sindsdien heeft hij geen tijd verloren alvorens een flink aantal teksten on line te zetten, op de site van de Congregatie, om preken voor te bereiden voor de zondagen en voor de grote liturgische feesten. In de ogen van de kardinaal is het doel van deze stap, een hulp te bieden, die "de predicatie eenvoudig kan oriënteren en aanvullen", in een tijd waarin "de betekenis van de inhoud van het geloof op veel plaatsen steeds meer schijnt te verwateren, bijna tot verdampen". En de bescherming van Onze Lieve Vrouw "Behoedster van het Geloof" in te roepen.

Vierentwintig nieuwe kardinalen

Op 20 november heeft Benedictus XVI vierentwintig nieuwe kardinalen gecreëerd. Het Heilig College telt voortaan 203 leden van wie er 121 stemrecht hebben (62 Europese kiezers, 21 uit Latijns Amerika, 15 uit Noord-Amerika, 12 uit Afrika, 10 uit Azië en 1 uit Oceanië). Niet onverwacht zijn Piacenza, Burke en Ranjith door de paus tot kardinaal verheven. Eén van de vier kardinalen "ad honorem" (kardinaal zonder stemrecht) is Domenico Bartolucci, 93 jaar en in fantastische conditie, voormalig "levenslang" dirigent van het koor van de Sixtijnse kapel, dat de liturgieën van de paus begeleid. Op non-actief gesteld in 1997, is hij zo spectaculair gerehabiliteerd. In augustus jl. had Mgr. Bartolucci toegegeven, nooit de nieuwe Mis opgedragen te hebben. Hij spotte met het zogenaamde pastorale succes van de liturgische hervorming: "Men moet geen onzin zeggen! Ik heb vroeger de deelname van de gelovigen gekend, even goed in Rome, in de basilieken, als over de wereld, en (…) op het platteland, vroeger bevolkt door mensen vol geloof en devotie. 's Zondags in de vespers had de priester zich ermee tevreden kunnen stellen het "Deus in adjutorium meum intende" in te zetten, en verder te gaan zitten slapen op het bankje tot aan het kapittel: de gelovigen zouden helemaal alleen doorgegaan zijn en de familievaders zouden, een voor een, de antifonen ingezet hebben!"

Maar benoemingen zoals die van Mgr. Koch en nog meer die van Mgr. Ravasi, zetten aan het denken. Deze laatste was precies twee jaar geleden nog een eenvoudige priester. Vandaag is hij hoofd van een dicasterium en kardinaal! Wel, Ravasi is die leerling van kardinaal Martini die de Bijbel met Darwin wil vergelijken, met Teilhard de Chardin en met hindoe geschriften. Dit is de eventuele anti-Ratzinger kandidaat die de progressieven verwachten voor het volgende conclaaf…

Bronnen: http://chiesa.espresso.republica.it/FC

De Poolse bisschoppen en de heerschappij van Onze Heer over de samenleving

De Poolse bisschoppen verzetten zich tegen de gedachte van een burgerbeweging die aandringt op de toewijding van Polen aan Christus Koning onder de titel "Christus, Koning van Polen". Dit project moet geannuleerd worden, heeft de voorzitter van de Poolse bisschoppenconferentie, de aartsbisschop Jozef Michalik op 29 september jl. verklaard, na afloop van de voltallige herfstvergadering van het Poolse episcopaat, daarbij verduidelijkend dat het koningschap van Christus "niet van deze wereld is".

.

Maar in Polen schijnen de gelovigen katholieker dan hun bisschoppen: in Swiebodzin is immers, op 6 november jl., het hoogste beeld ter ere van Christus Koning opgericht.

Bron: UNEC

Kroniek van het district

oktober - november 2010

Zondag 3 oktober

Rommelmarkt en Geestelijk Concert, tegelijk met het wijkfeest van Klein Antwerpen.

In Brussel wordt een van onze kinderen aangereden, op het kerkplein. Dat is de gelegenheid voor pater Wailliez om weer eens naar de politie te schrijven (en ten slotte voor een gesprek uitgenodigd te worden) om deze belangrijke kwestie van de veiligheid te regelen.

Woensdag 6 oktober

Uitstap van de priesters van Gerwen met de medebroeders van Essen (D) naar Kevelaer (D), waar E.H. C. de Beer de onverwachte gelegenheid waarnam, om Mgr. De Korte (Bisdom Leeuwarden-Groningen) de hand te schudden. Naar aanleiding van de affaire Williamson in januari 2009 heeft deze hoogwaardigheidsbekleder de Priesterbroederschap St. Pius X een "onsmakelijke groep" genoemd. Misschien kon eerwaarde De Beer hem nu van het tegendeel overtuigen. Van daar vertrokken de priesters naar Xanten aan de Rijn (D), waar zij de domkerk gingen bezichtigen. De leuke dag vond zijn afsluiting met een gezellig ijsje.

Maar er was deze dag ook slecht nieuws: wij werden ervan op de hoogte gesteld dat het Bisdom Rotterdam ons bod voor de koop van de kerk Maria Tenhemelopneming in Voorburg afwijst. Wij gaan verder…

Zaterdag 9 oktober

De misdienaars van Namen brengen de dag door in de St. Jozefkerk te Brussel, om de pracht van een grote kerk te zien en om hun kennis van de dienst aan het altaar te verbeteren. Dank aan de heer Olivier Sermeus, trouw op de post van groot ceremoniarius.

Zondag 10 oktober

In Den Haag vond het Parochiefeest plaats, wat tevens de gelegenheid was het 40-jarig bestaan van de Priesterbroederschap St. Pius X met een diavoorstelling over het leven van Mgr. M. Lefebvre te vieren. Onder de aanwezigen was ook E.H. B. Wailliez, overste van het district Benelux.

Zaterdag 16 oktober

Aankomst van broeder Alberto die rechtstreeks uit het noviciaat van Flavigny komt. Hij heeft eerst enkele dagen bij zijn familie, op Sicilië, doorgebracht om nog eens van de zon te genieten alvorens zich te vestigen in Brussel…

Zondag 17 oktober

Afscheid van E.H. L. Bochkoltz in de Hemelstraat. Velen zijn gekomen van overal voor dit afscheid en hebben onze nieuwe missionaris veel moed toegewenst. Hij is benoemd te Gabon.

Vrijdag 22 oktober

Een Franse vriend, specialist op het gebied van Led-lampen komt onze St. Jozefkerk inspecteren, om te zien hoe wij onze elektriciteitsrekeningen kunnen terugbrengen en tegelijk de kwaliteit van de verlichting verbeteren. Hij maakt van de gelegenheid gebruik om problemen met de elektra in de priorij te regelen, wat zijn geloof versterkt in de beschermende kracht van de heilige engelbewaarders…

Donderdag 28 oktober

Te Brussel eerste voordracht voor echtparen, gegeven door een huwelijksraadgeefster en haar echtgenoot, in de St. Jozefzaal. Allen blijven in bewondering voor de juistheid van de voorstellen, gebaseerd op de christelijke leer, de psychologie en een lange ervaring met echtparen in moeilijkheden.

29 oktober – 1 november

De Eucharistische Kruistocht (E.K.) van Brussel logeert in de Hemelstraat te Antwerpen.

Zaterdag 30 oktober

In Utrecht vond de eerste Catholica-dag plaats, georganiseerd door het Magazine Catholica. De dag stond in het thema: "Een eeuw van trouw en ontrouw - 100 jaar strijd tegen het modernisme". Ook de priesters van Gerwen waren er tegenwoordig.

Zondag 31 oktober

Feest van Christus Koning. In de geliefde oude St. Clemenskerk te Gerwen kon E.H. J. Wegner, die op doorreis was, zijn hart ophalen bij het opdragen van de Hoogmis.

Te Brussel voorbereiding tot de strijd, waar men de verjaardagen opstapelt: patroonsfeest van de Christus Koningpriorij; 40 jaar Priesterbroederschap; 25 jaar "Traditiebedevaarten" en zilveren priesterfeest van E.H. De Vriendt. De laatste wordt aan het altaar omgeven door zijn broer, broeder dominicaan, terwijl pater Marie-Dominique o.p. in een bevlogen preek de verschillende onderwerpen van de dag samenvoegt. Het middagmaal wordt opgediend in een restaurant in de buurt, gevolgd door een diavertoning (gerealiseerd en vriendelijk geleend door Abbé Verdet).

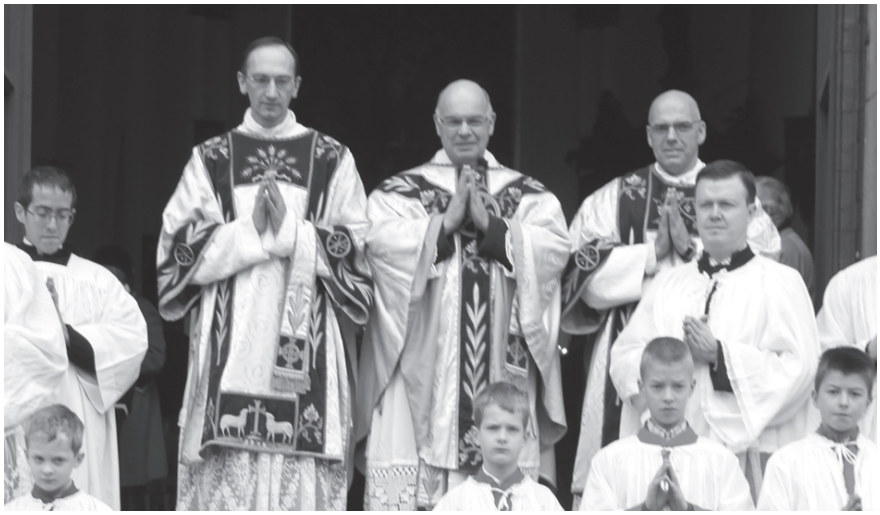

31 oktober: in Brussel de viering van het zilveren priesterjubileum van van de E.H. De Vriendt.
Hieronder links: de groep vrijwilligers, die alles schoonmaakte voor de feestdag, en rechts: de vertoning van de dia's na het middagmaal.

Maandag 1 november

Op het feest van Allerheiligen is de Karmel van Quiévrain aan de beurt om de twee dominicanen die uit Avrillé gekomen zijn, om eerwaarde De Vriendt gezelschap te houden, te ontvangen. Pater Marie-Dominique zingt de Hoogmis van 10.15 u. en preekt in de twee Missen.

In Brussel viert men voortaan een extra zondagsmis om 18.30 u.

Woensdag 3 november

De Nederlandstalige geestelijkheid kwam in Gerwen bijeen voor een kleine geestelijke bezinning.

4 –7 november

Het herfstweekend van de E.K.-jongens in Antwerpen. Bijzondere aandacht werd besteed aan het leren van het dienen in de Hoogmis, wat dan ook het hoogtepunt was.

Zondag 7 november

Feest van de H. Willibrordus, dat in Gerwen opgeluisterd werd door een H. Doopsel.

Recollectie voor een kleine twintig Franstalige meisjes, in de regio van Ath.

Dinsdag 9 november

Op het feest van de Kerkwijding van de basiliek van de Allerheiligste Verlosser van Lateranen te Rome, viert de rector van de Karmel zijn zilveren priesterfeest: op 9 november 1985 verleende Mgr. Lefebvre immers de genade van de priesterwijding aan E.H. De Vriendt in de St. Jozefkerk te Montreal. Dit jubileum is "en famille" gevierd met alle medebroeders van het district (plus de eerwaarde heer Lamerand en pater Bal Petre, van de priorij van Croix), terwijl de goede zusters karmelietessen zich met dit feest van dankzegging verenigden door het liturgisch gebed, de polyfonie , … en een voortreffelijke maaltijd!

Donderdag 11 november

Naar aanleiding van telefonisch contact en een brief aan Vicaris-generaal dr. H.A. Verbakel van het bisdom Rotterdam gingen E.H. C. de Beer en de heer P. van den Nouwland, voorzitter van de werkgroep nieuwe kerk Den Haag, naar Rotterdam voor een persoonlijk gesprek met de Vicaris-generaal, waarin zij de afwijzing van het bod voor de kerk Maria Tenhemelopneming in Voorburg en de onbevredigende afwikkeling van de zaak wilden bespreken. Het gesprek kon niet tot een tevredenstellend resultaat leiden. De conclusie was dat de werkgroep in een brief aan Mgr. A.H. van Luyn, bisschop van Rotterdam, om herziening van de beslissing moest vragen.

Zaterdag 20 november

Twee Litouwse jongemannen beeindigen een groot werk in de priorij van Antwerpen; zij hebben met onze

De kerk Maria Tenhemelopneming in Voorburg

schilder alle ramen (ongeveer 130) een opknapbeurt gegeven.

Zondag 21 november

Feestelijke dag in Gerwen. Het St. Clemensfeest werd na de Hoogmis in de priorij voortgezet met een diavoorstelling over de grootse mariale processie in Tongeren (B), die uitging vanwege de Kroningsfeesten in 2009. Sinterklaas maakte met zijn bezoek het feest compleet.

Woensdag 24 november

De Franstalige medebroeders profiteren van de uitstelling van Heilig Sacrament in de Karmel van Quiévrain (op het feest van de H. Johannes van het Kruis) om samen een kleine recollectie te houden. In de namiddag bezoeken zij met grote interesse de kathedraal van Doornik.

Zaterdag 27 november

Op verzoek van de Heilige Vader houden wij in de St. Jozefkerk een avondwake voor het leven, bestaand uit een gemediteerd rozenhoedje met fakkelprocessie.

Zondag 28 november

In de Hemelstraat wordt het 40-jarig bestaan van onze Priesterbroederschap gevierd. Na de receptie en maaltijd uit de hand, genoten een zestigtal gelovigen van een concert in de H. Hartzaal. Nadien was er een diavoordracht over Mgr. Lefebvre en zijn Broederschap.

28 november – 5 december

Begin van de Kerstmarkt in de St. Jozefkerk te Brussel. De organisatie en de inrichting zijn perfect. Maar het barre weer vermindert merkbaar de komst van de klanten… Toch haalt Sint Nicolaas bijna een volle bak, aan het eind van de week, tot vreugde van de verzamelde kinderen en volwassenen.

Woensdag 1 december

E.H. Wailliez, overste van het district Benelux, brengt zijn "ad limina" bezoek aan het moederhuis (Menzingen, Zwitserland).

Zondag 5 december

Te Rombies, op enkele kilometers van Quiévrain, maakte Sint Nicolaas de kinderen en hun ouders blij. Het was ook de gelegenheid voor de gelovigen van de kapel van de Karmel om op hun beurt het priesterjubileum van E.H. De Vriendt te vieren. Bij deze gelegenheid stelde de aanwezigheid van E.H. Wailliez en Abbé Roy, van de priorij van Croix, de rector van de Karmel in staat om nog eens een plechtige Mis te zingen. De gelovigen boden aan onze jubilaris de kelk van zijn wijding aan, die helemaal en prachtig opnieuw verguld was. En de zusters karmelietessen schonken een

mooie linnen albe en altaarlinnen, dat versierd was met heel fraai handwerkborduursel. Deo gratias! En laten wij goed bidden voor alle priesters en voor de roepingen!

Sint Nicolaas komt op bezoek in de Hemelstraat te Antwerpen. Dit jaar was het georganiseerd voor jong en oud. Na de kinderzegen en het lof was het te doen in de bovenzaal. Daar werd er eerst gegeten. Niet alleen de kinderen werden door de Sint verwend, ook voor de volwassenen waren er enkele aangename verrassingen. Zang en allerlei animaties maakten dat iedereen blij naar huis weerkeerde.

Aankondigingen

NEDERLAND

donderdag	2 februari	Aanbiddingsdag in Gerwen
zaterdag	12 februari	Bijeenkomst Derde Orde in Gerwen

Priesterbroederschap St. Pius X

Nederland

Gerwen: St. Clemenskerk
Priorij St. Clemens, Heuvel 23,
5674 RR Nuenen
Indien geen noodgeval telefoontijden:
Ma. - za. 10.00 - 12.00, 14.30 - 17.30 u.
Tel: 040/283 45 05
Zondag: 10.30 uur gezongen H. Mis
Ma./din./don. 18.30 uur;
Woe./vrij. 7.15 uur; zat. 8.30 uur

Den Haag
Kapel O.L.V. van de Rozenkrans
Calandkade, tegenover nr.160, (kerkboot)
2521 AA Den Haag. Tel: 070/389 65 60
Zondag 10.30 uur gezongen H. Mis.
vrij. 19.00 uur; zat. 9.00 uur

Kerkrade (duitstalig)
Kerk v. St. Maria zu den Engeln
Pannesheiderstraat 71
6462 EB Bleijerheide/Kerkrade
Tel. 045/5453366
Zondag: 9.30 u. H. Mis

België

Brussel
Christus Koning Priorij
Eendrachtstraat 37, 1050 Brussel
Tel. 02/550 00 20; Fax 02/550 00 29
Door de week:
7.15 uur H. Mis
St. Jozefkerk
Frère - Orban Square, 1040 Brussel
Tel. 0474/860755
Zon- en feestdagen: 8.00 en 10.00 uur
H. Mis. Door de week: 18.00 uur.

Namen
Saint-Aubain Kapel, Rue Delvaux 8
5000 Namur; Tel. 02 / 550 00 22
Zon- en feestdagen: 10.30 uur Gez.ongen
H. Mis.
Door de week: vrijdag 19.00 uur -
zaterdag 10.00 uur H. Mis

Quiévrain
Carmel du Sacré Coeur,
16, rue des Wagnons, 7380 Quiévrain
Carmel: Tel. 065 / 45 79 22
Aalmoezenier: Tel. 065 / 45 81 65,
Zondag: 10.15 uur H. Mis.
Door de week: 8.00 uur H. Mis.

Antwerpen
Priorij van het Allerheiligste Sacrament
Hemelstraat 21-23, 2018 Antwerpen
Tel. 03/229 01 80; Fax 03/229 01 89
Zon- en feestdagen: 7.30 uur H. Mis en
10.00 uur Hoogmis & Lof
Maandag-vrijdag: 18.00 u. Rozenhoedje -
18.30 H. Mis. Zaterdag: 9.30 uur H. Mis.

Gent
Sint-Amanduskapel,
Kortrijksesteenweg 139,
9000 Gent; Tel. 03 / 229 01 80
Zon- en feestdagen: 10.00 uur Hoogmis.

Bierbeek
Kapel Maranatha
Oude Geldenaaksebaan 2, 3360
Bierbeek Tel.: 016 46 13 37
Zondag : H. Mis 10.00 of 17.00uur

Luxemburg

Livange
Hotel Ibis
Rue de Turi
2278 Livange Tel.+352 (0)621356852
2 zondagen per maand: rozenhoedje (en biechthoren) 16.30 uur; gezongen H. Mis om 17.00 uur.

Colofon

Uitgever:
Priesterbroederschap St. Pius X

Redactie:
Pater B. Wailliez
(verantwoordelijke uitgever)
M.L. Bastiaanse
Priorij St. Clemens
Heuvel 23, 5674 RR Nuenen.
e-mail: info@stpiusx.nl

Giften ter ondersteuning
Uw giften ter ondersteuning van ons werk zijn zeer welkom: ze vormen de enige financiële steun voor het apostolaat van de Priesterbroederschap St. Pius X.

Gebruik daarvoor a.u.b. de hierbij ingesloten acceptgirokaart of overschrijvingsformulier.

Voor Nederland:
Bankrekeningen:
giro nr. 39 90 790
bank nr. 68 67 70 595
IBAN: NL43 INGB 0686 7705 95
BIC: INGBNL2A
t.n.v. Stichting St. Jozef,
Heuvel 23, 5674 RR Nuenen.

Voor België:
Bankrekeningen:
IBAN: BE30 3630 1591 4811
BIC: BBRUBEBB
t.n.v. Sint Pius X VZW,
Eendrachtstraat 37
1050 Brussel

U vindt ons ook op internet:
www.stpiusx.nl
www.stpiusx.be

Informatieblad

Bestellijst boeken, cassettebandjes en CD's.

Voor uw bestelling kunt u gebruik maken van onderstaande lijst, deze uitknippen en opzenden naar: Stichting St. Jozef, Heuvel 23, 5674 RR Nuenen.

Boeken

- ❑ Missaal van de Tridentijnse Ritus € 4,75
- ❑ De zelfvernietiging van de katholieke Kerk door Fr. Jaak Vermeiren € 2,49
- ❑ De Heilige Mis door pastoor Franz Rudrof € 3,40
- ❑ Van heilige symbolen, Romano Guardini € 2,50
- ❑ Gebedenboek Adveniat regnum tuum € 5,65
- ❑ De devotie tot het Onbevlekt Hart van Maria, en de oproep van OLV te Fatima € 4,50
- ❑ In Gods Aangezicht, Gebed en meditatie, Dom Augustinus Guillerand O. Cart. € 6,50
- ❑ Belijdenissen, H. Augustinus € 13,65
- ❑ Lijkverbranding? E.H. Nicolas Pinaud € 4,50
- ❑ Open brief aan radeloze katholieken Aartsbisschop Marcel Lefebvre € 9,00
- ❑ De Martelaren van Gorkum, voorbeelden van trouw door C.J. van Blijswijk € 6,00
- € 9,90

Naam:.....

Adres:.....

Postcode en plaats:.....

Van heilige symbolen

Romano Guardini
Nederlandse vertaling: dr. Victor Leemans

"Van heilige symbolen" is de titel van dit kleine geschrift uit de pen van de bekende cultuurfilosoof Romano Guardini. De korte beschouwingen zijn inwendige ervaringen in de loop van een tiental jaren spontaan ontstaan. Zij bewijzen een prachtige dienst aan eenieder die, gewend geraakt aan godsdienstige uitwendigheden, op zoek gaat naar verdieping.

€ 2,50

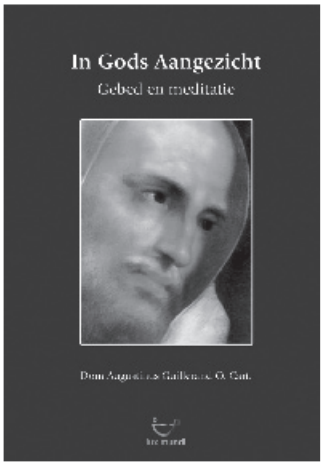

In Gods Aangezicht

Gebed en meditatie
Dom Augustinus Guillerand O. Cart.
Nederlandse vertaling: Toon Bongers

Aantekeningen van een kartuizer over het wezen van het gebed en de juiste manier van bidden. De basisgedachte daarbij is de intensieve beschouwing van de liefde van God, waar alles uit voortkomt en waar alles naar toe streeft.

€ 6,50

De Kruisvaarder

Tijdschrift voor kinderen

Leerrijk en geestelijk vormend met mooie verhalen.

Verschijnt tien keer per jaar (gratis). Het kan op aanvraag bij de Priorij St. Clemens te Gerwen u toegestuurd worden.

Ondersteuning van het Eucharistisch Kruisvaarderwerk is welkom.

Inhoud

2 **EDITORIAL**
Ten overstaan van het Kind in de kribbe zijn er dus zijn gelovigen, zijn vervolgers, en de menigte onverschilligen.

3 **MGR. FELLAY**
Brief aan Vrienden en Weldoeners nr. 77

6 **VORMING**
De filosofie van Johannes Paulus II
Marcel de Korte

8 **SPIRITUALITIET**
Het huwelijk met de H. Jozef
P. Gibieuf

8 **LEER VAN DE KERK**
De menswording

11 **VATICANUM II**
De hermeneutiek van de hermeneutiek
Don Davide Pagliarani

15 **LITURGIE**
Het bekleden met de liturgische gewaden
Alain de Beaugrain

18 **GETUIGENIS**
Een overlevende van de aanslag in Bagdad vertelt

21 **DE H. MIS**
De H. Mis: de verborgen schat
H. Leonardus van Porto Mauritio

21 **HOMILIE**
De vlucht naar Egypte
H. Johammes Chrystomus

23 **NIEUWS UIT KERK EN WERELD**

29 **KRONIEK VAN HET DISTRICT**
Oktober - november 2010

28 **AANKONDIGINGEN**

ISSN: 0924-6762